

BOKTIPS HÖSTEN 2024 | SYKSY 2024

Bokrådets boktips för vuxna | Kirjaraadin suosituslista aikuisille

Finlandsinstitutets bokråd, som består av sverigefinska läsare, bibliotekarier, översättare, litteraturvetare och journalister, delar med sig av sina läsoplevelser och tipsar om aktuell finskspråkig och sverigefinsk litteratur för i Sverige verksamma bibliotek, skolor, förskolor - och för alla litteraturintresserade.

Boktipslistan, som publiceras två gånger om året, kan användas som inspiration och stöd vid inköp av ny finländsk och sverigefinsk litteratur.

Suomen instituutin kirjaraati, jossa on mukana ruotsinsuomalaisia lukijoita, kirjastonhoitajia, kääntäjiä, kirjallisuustieteilijöitä sekä toimittajia, jakaa luku-kokemuksiaan ja suosittelee ajankohtaista suomenkielistä ja ruotsinsuomalaista kirjallisuutta Ruotsissa toimiville kirjastoille, kouluille, esikouluille - ja kaikille kirjallisuudesta kiinnostuneille.

Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää kirjavinkkilistaa voidaan käyttää inspiraationa ja tukena uuden suomalaisen ja ruotsinsuomalaisen kirjallisuuden hankinnassa.

Bokrådets arbetsmöte på Finlandsinstitutet i december 2024 |
Kirjaraadin työkokous Suomen Tukholman instituutilla joulukuussa 2024.

Bokrådets medlemmar hösten 2024 | Kirjaraadin jäsenet syksyllä 2024

Mari Forsberg, Eija Helenius, Marjut Hökfelt, Emil Johansson, Eija-Liisa Knuutinen, Pilvi Mattila Sundberg, Outi Oja, Liisa Paavilainen, Henry Saarinen, Ari Setälä, Eeva Östberg ja Kati Eräpuu.

Översättningar från finska till svenska | Käännökset suomesta ruotsiksi

Emil Johansson och bokrådet | Emil Johansson ja kirjaraati

Innehållsförteckning | Sisällysluettelo

Tema: Aktuella litteraturpriser Teema: Ajankohtaiset kirjallisuuspalkinnot	
Finlandiapriset 2024 Finlandia-palkinto 2024	3
Tema: Feelgood-böcker Teema: Hyvän mielen kirjoja	8
Tema: Humor Teema: Huumoria	9
Tema: Historiska romaner Teema: Historiallisia romaaneja	10
Urval ur höstens skönlitteratur Poimintoja syksyn kaunokirjallisuudesta	
Romaner Romaanit	11
Lättiläst litteratur Selkokielineen kirjallisuus	20
Deckare och spänning Dekkarit ja jännitysromaanit	21
Noveller Novellit	24
Poesi Runous	24
Serier Sarjakuvat	25
Bokrådets favoriter: skönlitteratur Kirjaraadin suosikit: kaunokirjallisuus	26
Essäer Esseet	31
Tema: Kvinnors historia Teema: Naisten historiaa	32
Tema: Finland i krig Teema: Suomi sodassa	33
Tema: Ryssland Teema: Venäjä	35
Tema: Aktuella biografier Teema: Ajankohtaisia elämäkertoja	36
Urval ur höstens facklitteratur Poimintoja syksyn tietokirjallisuudesta	38
Bokrådets favoriter: facklitteratur Kirjaraadin suosikit: tietokirjat	41
Höstens sverigefinska litteratur Syksyn ruotsinsuomalainen kirjallisuus	45
Översättningar från finska till svenska Käännökset suomesta ruotsiksi	49
Kontaktuppgifter Yhteystietoja	49

Tema | Teema

Aktuella litteraturpriser | Ajankohtaiset kirjallisuuspalkinnot

Finlandiapriset 2024 | Finlandia-palkinto 2024

Vinnare i skönlitteratur | Kaunokirjallisuuden Finlandia-voittaja

Pajtim Statovci: *Lehmä synnyttää yöllä* (Otava, 2024)

Den skicklige prosaförfattarens senaste verk skildrar inte bara migranters situation utan även våld och våldsspiraler. Statovci undersöker hur barn uppfostrade i våld själva kan ha lätt för att föra vidare denna våldscykel till sina egna barn. Det är en fängslande och intressant berättelse, men de värsta våldsskildringarna får man lust att bläddra förbi.

Outi Oja

Taitavan prosaistin uutuus kuvaa paitsi maahanmuuttajien asemaa myös väkivaltaa ja sen kierrettä. Statovci tutkii, miten väkivallalla kasvatetut lapset kasvattavat helposti itsekin lapsensa väkivallalla. Vetävästi kirjoitettu kirje etenee mielenkiintoisesti, mutta pahimmissa väkivaltakuvauksissa tekee mieli siirtyä nopeasti seuraavalle sivulle.

Outi Oja

Finlandiapriset 2024 | Finlandia-palkinto 2024

Nominerade i skönlitteratur | Kaunokirjallisuusehdokkaat

Anna-Kaari Hakkarainen: *Marraseliö* (Tammi, 2024)

Designjournalistens femte roman utforskar makt och underkastelse från många utgångspunkter: det passionerade förhållandet mellan jagberättaren Eva/Julia och en äldre konstnär. Detta varvat med Ingmar Bergman, Fårö och hans film Persona vars huvudpersoner flyr från filmduken. De sammanvävda berättelserna gestaltar upplevelser av fara och rädsla. Författarens analys och observationer fragmenteras och upprepas kalejdoskopiskt och förmedlar ständigt nya insikter. *Liisa Paavilainen*

Vallankäyttöä ja alistumista luotaavalla kirjailijalla on monta lähtökohtaa: minäkertojan eli Eva/Julian intohimoinen suhde vanhempaan taiteilijaan, Fårön saari, Ingmar Bergman ja hänen elokuvansa Persona sekä sen päähenkilöiden pako valkokankaalta. Sisäkkäiset tarinat kirjoittavat auki vaaran ja pelon kokemukset, ne kertautuvat ja sirpaloituvat samalla kun kertoja huomioi ja analysoi ulkomaailmaa. Muotoilujournalistin viides romaani tarjoaa kaleidoskoopin tavoin jatkuvasti uusia oivalluksia.

Liisa Paavilainen

Helmi Kekkonen: Liv! (Siltala, 2024)

Liv är i tjugooårsåldern och tillbringar sin sista semestervecka på familjens sommarställe. En morgon möter Liv en man på stranden som är både störande och fascinerande på samma gång. Romanen är en suggestiv och subtil skildring av sexuellt våld och familjerelationer. Den får en också att fundera över hur våldet sätter sina spår hos många människor.

Parikymppinen Liv viettää perheensä kesäpaikassa viimeistä lomaviikkoaan. Eräänä aamuna Liv kohtaa rannalla miehen, jossa on samaan aikaan jotain häiritsevää ja kiehtovaa. Romaani on vavahduttava ja hienovarainen kertomus seksuaalisesta väkivallasta ja perhesuhteista. Sen äärellä tulee miettineeksi myös sitä, miten väkivalta jättää jälkensä useisiin ihmisiin.

Tommi Kinnunen: Kaarna (WSOY, 2024)

Laina ligger på sjukhus när hennes tre barn kommer på besök. Syskonen Martti, Eeva och Maija funderar över begravningsarrangemanget och dissekerar sina respektive minnesbilder av ett gemensamt förflutet. Martti är ungarl och bor kvar i hembyn medan tvillingsystrarna har ett livfullt liv söderut. Kinnunen för på ett fängslande sätt läsaren från nutiden och allt närmare kriget och partisananfallet 1944 som slutgiltigt förändrade Lains liv. Stämningen är förtäta i den här jättefint skrivna romanen om kvinnornas och hemmafrontens krig, som länge var tabu. Om det smärtsamma med att minnas, svårigheten med att återhämta sig och avstå från något samt om hur dödens närhet förändrar en människa. Kinnunen briljerar – rentav ännu mer än i sina tidigare romaner – som uttolkare av kvinnors själsliv, och skildrar bättre än många kvinnor deras smärtsamma tankar, liv, vardag och ställning. *Mari Forsberg*

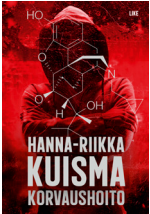
Laina makaa sairaalassa, kun hänen kolme lastaan tulevat vierailulle. Sisarukset Martti, Eeva ja Maija pohtivat hautajaisjärjestelyjä ja riipivät muistikuvia yhteisestä menneisyydestään, kukin omanlaisiaan. Martti on kotikylällään asuva poikamies, kaksossiskoilla on etelässä vilkkaat elämänsä. Kinnunen vie lukijan vangitsevasti nykypäivästä koko ajan lähemmäs sotaa ja partisanien hyökkäystä, joka 1944 muutti Lainan elämän peruuttamattomasti. Kaarna on tiheätunnelmainen ja timanttisesti kirjoitettu romaani naisten ja kotirintaman sodasta, joka pitkään oli tabu. Muistamisen kipeydestä, toipumisen ja luopumisen vaikeudesta ja siitä, kuinka kuoleman läheisyys muuttaa ihmistä. Kinnunen briljeeraa, jopa enemmän kuin aiemmissa romaaneissaan, naisen sielunelämän tulkitsijana ja osaa paremmin kuin moni nainen kuvata kipeitäkin ajatuksia, elämää, arkea ja asemaa. *Mari*

Kaj Korkea-aho: Hur man möter en mamma (Förlaget 2024) / Kaj Korkea-aho: Äitiä etsimässä (Otava, 2024)

Det stabila paret Kaj och Niko vill bilda familj och börjar leta efter en mamma till sitt blivande barn. Hur ska två män agera när de söker en mamma? Den här oerhört personliga resan mot medföräldraskap beskrivs väldigt intimt av Kaj Korkea-aho. Han går igenom sin egna barndom och sexualitet. En varm och gripande bok, där humorn också finns med. *Eija-Liisa Knuutinen*

Vakiintunut pariskunta, Kaj ja Niko, haluaa muodostaa perheen ja ryhtyy etsimään äitiä tulevalle lapselleen. Miten kaksi miestä voivat toimia äitiä hakiessaan? Tätä hyvin henkilökohtaista matkaa kumppanuusvanhemmuuteen Kaj Korkea-aho kuvaa hyvin intiimisti. Hän käy läpi omaa lapsuuttaan ja seksuaalisuuttaan. Lämmin ja koskettava kirja, jossa huumoriakaan ei ole unohdettu. *Eija-Liisa Knuutinen*

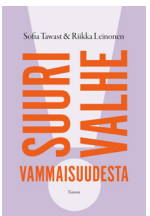
Hanna-Riikka Kuisma: Korvaushoito (Like, 2024)

Korvaushoito ("Substitutionsbehandling") berättar en persons livshistoria från 1980-talet till 2010-talet, från drogexperiment i grundskoleåldern till att bli hemlös injicerande narkotikamissbrukare, och därifrån till ett mer eller mindre balanserat liv. Livlinan är den opioidsubstitutionsbehandling som nämns i titeln. Boken tar läsaren med in i en värld som är främmande för medelklassläsaren – en värld där våld och fängelsestraff är vardagsmat. Det är varken en glorifiering av den undre världen eller en snyfthistoria, och moraliserande utspel lyser också med sin frånvaro. Kuisma skräder inte orden när han beskriver drogernas effekter på människokroppen och understryker att missbruk är en sjukdom.

Korvaushoito on erään yksilön elämäntarina 1980-luvulta 2010-luvulle, peruskouluikäisen päihdekokeiluista asunnottomaksi piikkihuumeiden käyttäjäksi ja siitä jotakuinkin tasapainoiseen elämään. Pelastusrenkaana toimii nimessä mainittu opioidi-korvaushoito. Kirja vie lukijansa maailmaan, jota keskiluokkainen lukija ei tunne – maailmaan, jossa väkivalta ja vankilatuomiot ovat arkipäivää. Kyse ei ole alamaailman ihannoimisesta eikä nyhkytarinasta ja moralisoiva paatos loistaa myös poissaolollaan. Kuisma kuvailee kaunistelematta päihhteiden vaikutuksia ihmiskehoon ja korostaa riippuvuuden luonnetta sairautena.

Finlandiapriset 2024 | Finlandia-palkinto 2024

Vinnare i facklitteratur | Tietokirjallisuuden Finlandia-voittaja

Sofia Tawast, Riikka Leinonen: Suuri valhe vammaisuudesta (Tammi, 2024)

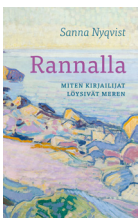
Tawast är journalist, mediaforskare och mamma till ett funktionshindrat barn, Leinonen är aktivist med cp-skada och yrkesverksam inom olika samhällsområden. De tacklar de otaliga missuppfattningarna om funktionshinder med grundlig information, egna erfarenheter och humor. Denna underhållande och ögonöppnande faktabok vädrar ut förstelnade uppfattningar och kan komma att grundligt skaka om din människosyn. Boken hjälper oss framåt på vägen till jämställdhet i både attityder och samhällsstrukturer.

Kati Eräpuu

Tawast on toimittaja, mediatutkija ja vammaisen lapsen äiti, Leinonen on cp-vammaisen aktivisti ja eri yhteiskunta-alojen ammattilainen. He taklaavat tukevalla tiedolla, omilla kokemuksillaan ja huumorilla vammaisuutta koskevat lukemattomat väärinymmärrykset. Viihdyttävä ja havahduttava tietokirja tuulettaa luutuneet luulot ja saattaa järjestyttää ihmiskäsitystäsi perin pohjin. Teos auttaa meitä eteenpäin tiellä tasa-arvon saavuttamiseen niin asenteissa kuin yhteiskunnan rakenteissakin.

Kati Eräpuu

Finlandiapriset 2024 | Finlandia-palkinto 2024 Nominerade i facklitteratur | Tietokirjallisuusehdokkat

Sanna Nyqvist: Rannalla. Miten kirjailijat löysivät meren (Tammi, 2024)

Sanna Nyqvist är fackboksförfattare, docent i litteraturvetenskap och kolumnist. I sin bok Rannalla reflekterar hon över klassiska författare som Jane Austen, August Strindberg, Marcel Proust, Virginia Woolf och Tove Jansson, deras relation till havet och hur detta återspeglas i deras skrivande. På sitt sedvanliga sätt öppnar Nyqvist upp för unika perspektiv på litteraturen. Boken bjuder på skarpsynta skildringar av författarnas liv och utdrag ur deras verk, men också på en reflektion kring hur betydelsen av hav och stränder har förändrats för människan genom de senaste århundradena: från fiske och sjöfart, till kurorter, strandturism, äventyr och klimatförändringar. Nyqvists personliga upplevelser vid havet får också ta plats. Jag rekommenderar boken till alla som trivs vid havet, både fysiskt och i tanken. *Kati Eräpuu*

Sanna Nyqvist on tietokirjailija, kirjallisuustieteen dosentti ja kolumnisti. Rannalla-teoksessaan hän pohtii klassikkokirjailijoiden Jane Austenin, August Strindbergin, Marcel Proustin, Virginia Woolfin ja Tove Janssonin suhdetta merenrantaan ja miten tämä tulee esiin heidän kirjoittamisessaan. Nyqvistille tavalliseen tapaan avaa tämäkin kirja poikkeuksellisia näkökulmia kirjallisuuteen. Teos tarjoaa lukijan nautittavaksi tarkkanäköisiä kuvauksia kunkin kirjailijan elämästä ja palasia heidän tuotannostaan, mutta se kertoo myös, miten merien ja rantojen käyttö ja merkitys ihmisille on viime vuosisatojen aikana muuttunut: kalastus ja merenkulku, terveyshoitolat, rantalomailu, seikkailut, ilmastomuutos. Nyqvistin henkilökohtaiset merenranta-elämykset tulevat myös tutuiksi. Suositelen kirjaa kaikille merenrannassa sekä fyysisesti että ajatuksissaan viihtyville.

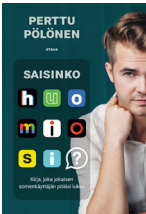
Kati Eräpuu

Kimmo Ohtonen: Tunturikettu (Otava, 2023)

Boken består av viktiga fakta om djurskydd för naturens vänner i Norden. Den vidgar kunskaperna kring människans ansvarslösa och själviska beteende gentemot naturen. Boken innehåller mycket faktakunskaper och författarens egna erfarenheter av att rädda fjällräven från utrotning. Rekommenderas varmt! *Henry Saarinen*

Kirjassa on tärkeää faktaa eläinten suojelusta Pohjolan luonnon ystäville. Se avartaa tietoa ihmisen edesvastuuttomasta ja itsekkästä käytöksestä luontoa kohtaan. Kirjassa on paljon faktatietoa ja myös tekijän omakohtaisia kokemuksia naalien pelastamiseksi sukupuutolta. Suosittelen lämpimästi! *Henry Saarinen*

Perttu Pölönen: Saisinko huomiosi? Miten somejätit ohjaavat elämääsi (Otava, 2023)

Pölönen är en känd framtidsforskare och fackboksförfattare som dyker ner i digitaliseringens djup och bland annat diskuterar applikationernas funktionella logik och hur det mänskliga sinnet fungerar. Hur kan vi navigera i den snabbt föränderliga digitala miljön samtidigt som vi bevarar våra egna värderingar? Boken ger en kritisk men hoppfull syn på teknikanvändningen.

Pölönen on tunnettu futuristi ja tietokirjailija, joka kirjassaan sukeltaa digitalisaation syövereihin ja käsittelee mm. sovellusten toimintalogiikkaa ja ihmismielen toimintaa. Kuinka voimme navigoida nopeasti muuttuvassa digitaalisessa ympäristössä säilyttäen samalla omat arvomme? Kirja tarjoaa kriittisen, mutta toiveikkaan näkemyksen teknologian käytöstä.

Panu Savolainen: Arkkitehtuurimme vuosituhatnet. Suomen arkkitehtuurin historia alusta loppuun (Sammakko, 2024)

Panu Savolainen, docent i arkitekturhistoria och restaurering vid Aalto-universitetet, skriver den första omfattande redogörelsen om den finska arkitekturens historia under hela dess 10 000-åriga existens. I boken förklaras hur man har byggt i Finland och varför byggnadssätten och -stilarna har förändrats med tiden. Boken är en presentation av Savolainens omfattande forskning och har fantastiska fotografier av fotografen Aleks Talvi.

Aalto-yliopistossa arkkitehtuurin historian ja restauroinnin apulaisprofessorina toimivan Panu Savolaisen teos on ensimmäinen Suomen arkkitehtuurin historian yleisesitys koko sen kymmenen tuhannen vuoden olemassaolon ajalta. Kirjassa kerrotaan, millä tavoin Suomessa on rakennettu ja miksi rakentamisen tavat ja tyylit ovat ajan saatossa muuttuneet. Kirja pohjautuu Savolaisen suuren tutkimustyön yleistajuiseen esittämiseen ja valokuvaaja Aleks Talven upeisiin kuviin.

Salla Vuorikoski: Poikkeuksellinen pääministeri Sanna Marin (WSOY, 2024)

Det är häpnadsväckande hur Sanna Marin blir ordförande för Tammerfors stadsfullmäktige vid 27 års ålder, landets statsminister vid 34 och sedan vid 38 års ålder plötsligt lämnar Finlands politik helt och hållet bakom sig. Allt detta är så exceptionellt väl sammanställt och skrivet att alla kan rekommenderas att läsa boken om Sanna Marins stjärnskottskarriär.

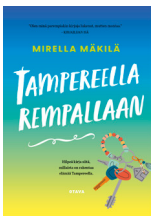
Onhan siinä ihmettelemistä, kun Sanna Marinin lailla nousee 27-vuotiaana Tampereen kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi, 34-vuotiaana maansa pääministeriksi ja sitten 38-vuotiaana ykskaks jättää taakseen koto-Suomen poliitikan täysin. Tämä kaikki on niin poikkeuksellisen hyvin koottu ja kirjoitettu, että ei muuta kuin lukemaan Sanna Marinin tähdenlentomaisesta urasta kertovaa kirjaa.

Ari Setälä

Ari Setälä

Tema | Teema

Feelgood-böcker | Hyvän mielen kirjoja

Mirella Mäkilä: Tampereella rempallaan (Otava, 2024)

Andra delen i feelgoodserien Se on moro, första delen hette Seuraavana Tampere. Roosa fortsätter att leta efter sin plats i Tammerfors. Kanske-pojk-vännens som bor i Helsingfors, varsel på jobbet eller överraskat ärvt hus där man driver airb'n'b-verksamhet gör det knappast lättare. Fartfylld action. Mina favoritkaraktärer var kollegorna och såklart Roosas föräldrar.

Mari Forsberg

Se on moro -sarjan toinen osa, ensimmäinen osa oli nimeltään Seuraavana Tampere. Roosa jatkaa oman paikkansa etsintää Tampereella. Sitä ei juurikaan helpota Helsingissä asuva ehkä-poika-ystävä, työpaikan lomautukset tai yllättävä perintötalo ja siinä pyöritettävä aamiaismajoitus. Vauhdikasta kohellusta. Lempihahmojeni olivat työporukka ja Roosans vanhemmat, tiätty!

Mari Forsberg

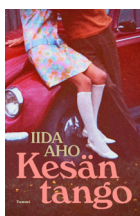
Matti Rönkä: Onnen kaukoranta (Gummerus, 2024)

En pojke från Savolax rycks upp till en dansbandsstjärna i en nostalgisk roman. Passar speciellt som en feelgood-bok till män från de stora årskullarna från efterkrigstiden.

Mari Forsberg

Nostalginen romaani tempaisee savolaispojan heinäpellolta tanssilavojen tähdeksi. Sopii erityisesti feelgood-kirjaksi suurten ikäluokkien miehille.

Mari Forsberg

Iida Aho: Kesän tango (Tammi, 2024)

Kristiina återvänder till sitt barndomshem efter några år i Sverige. Vad har hon lärt sig av sina år på olika fabriker och som barnflicka, och hur tas en återvändare emot i en liten by? Romanen som utspelar sig i början av 1970-talet berör många erfarenheter som är bekanta för sverigefinnar och inleder den nya Pääskyniemi-serien.

Eeva Östberg

Kristiina palaa lapsuudenkotiinsa muuttaman Ruotsissa vietetyn vuoden jälkeen. Mitä vuodet erilaisissa tehdastöissä ja lastenhoitajana ovat opettaneet hänelle ja miten paluumuuttaja otetaan pikkukylässä vastaan? 1970-luvun alkuun sijoittuvassa romaani sivuaa monia ruotsinsuomalaisille tuttuja kokemuksia ja aloittaa uuden Pääskyniemi-sarjan.

Eeva Östberg

Maija Kajanto: Kardemummajoulu (WSOY, 2024)

Boken avslutar den charmiga serien Kahvila Koivu. Den sista delen knyter samman huvudpersonernas livsvägar. Ren njutning. *Eija Helenius*

Kirja päättää herrtaisen Kahvila Koivu -sarjan. Viimeinen osa sitoo yhteen päähenkilöiden elämänpolut. Ehtaa mielihyvää. *Eija Helenius*

Niina Hakalahti, Hyvien ihmisten talo (WSOY, 2024)

Första delen i den nya Tohtorila-serien. Två personer som bodde i samma kollektiv under sin ungdom, nu i 60-årsåldern, hamnar åter under samma tak. En smakfull utgångspunkt, intressanta miljöer och välskrivna, mogna och sinsemellan olika karaktärer, alla med sina egna livsutmaningar. *Mari Forsberg*

Uuden Tohtorila-sarjan aloitusjakso. Nuoruudessaan samassa kommuunissa asuneet, nyt kuusikymppiset, päätyvät uudestaan saman katon alle. Herkullinen lähtökohta, ympäristö ja hyvät, kypsät ja erilaiset henkilöahmot, joilla kaikilla oman elämänsä haasteet. *Mari Forsberg*

Tema | Teema

Humor | Huumoria

Heikki Aittokoski: Kunnon kansalainen (Gummerus, 2024)

Ville är övertygad om att det finns en landsomfattande konspiration av pratglada personer som har som mål att förstöra goda medborgares bastufrid. Lyckligtvis finns det en ganska underbar granne, Marli, som också motsätter sig denna konspiration. En rolig och ordlekande berättelse som också har en tragisk underton. *Pilvi Mattila Sundberg*

Ville on vakuuttunut, että on olemassa maanlaajuinen juttelijoiden salaliitto, joka tähtää kunnon kansalaisten saunarauhan tuhoamiseen. Onneksi naapurista löytyy aika ihana Marli, joka myös vastustaa tätä salaliittoa. Hulvaton, sanoilla ja sanonnoilla leikittelevä kertomus, jossa on myös traaginen pohjavire. *Pilvi Mattila Sundberg*

Antti Tuomainen: Tappokeli (Otava, 2024)

Den nyskilde brevbäraren Ilmari Nieminen har lovat dottern ett piano i julklapp. Han åtar sig att transportera en antik soffa till norra Finland, och snart har han alla möjliga typer efter sig. En galen och fartfylld berättelse i sann Tuomainen-stil. *Marjut Hökfelt*

Eronnut postimies Ilmari Nieminen on luvannut ostaa tyttärelleen jouluksi pianon. Hän pestautuu kuljettamaan antiikkisohvaa Pohjois-Suomeen, ja pian hänellä on perässään jos minkälaista sakkia. Hulvaton ja vauhdikas tarina Tuomaisen tuttuun tyyliin. *Marjut Hökfelt*

Tema | Teema

Historiska romaner | Historiallisia romaaneja

Kristiina Vuori: Kuningattaren lemmikki (Tammi, 2024)

Den fristående fortsättningen på romanen Tulppaaneja kuninkaalle berättar om en ung flicka från osmanernas harem i Konstantinopel som Sveriges kung får i gåva. Inspirationen till romanen kommer från den verkliga historiska personen Ulrika Beata Tanton's liv. Bakgrundsarbetet till den historiska tidsskildringen är väl utfört. Färgglad, romantisk underhållning.

Kati Eräpää

Tulppaaneja kuninkaalle -romaanin itseenäinen jatko-osa, jossa kerrotaan osmanien haaremista Konstantinopolista Ruotsin kuninkaalle lahjaksi tuodun nuoren tytön tarina, jonka inspiraationa on ollut todellisen historiallisen henkilön Ulrika Beata Tanton elämä. Historiallisen ajankuvauksen taustatyö on huolellisesti tehty. Värikästä, romanttista viihdettä.

Kati Eräpää

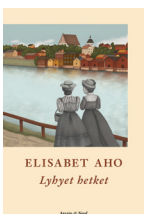
Ann-Christin Antell: Puuvillatehtaan joulutarinat (Gummerus, 2024)

Boken består av tre korta julberättelser som utspelar sig i olika tider: "Lovisas jul" 1865, "Jul i Örndals bruk" 1896 och "Jul i Falkes slott" under vinterkriget. Alla karaktärer är bekanta ur Antells Bomulls-fabriken-trilogi.

Marjut Hökfelt

Kirja koostuu kolmesta lyhyestä joulutarinasta, jotka sijoittuvat eri aikoihin: Loviisan joulu vuoteen 1865, Joulu Örndalin ruukissa vuoteen 1896 ja Joulu Falken linnassa talvisodan aikaan. Kaikki henkilöahmot ovat tuttuja Antellin Puuvillatehtäjä-trilogiasta.

Marjut Hökfelt

Elisabet Aho: Lyhyet hetket. Historiallinen romaani vuosilta 1865 -1884 (Atrain & Nord, 2024)

En fängslande berättelse om Elin Schauhman's liv under andra halvan av 1800-talet som dotter till biskopen i Borgå och senare som officershustru i Polen och Ukraina. Parallellt med Elins livshändelser skildras också hennes fiktiva vän Johanna och hennes väg mot att bli handlare mitt under de svåra hungersåren.

Ari Setälä

Mukaansa tempaava kertomus Elin Schauhmanin elämästä 1800-luvun lopulla Porvoon piispan tyttärenä ja myöhemmin upseerin vaimona Puolassa ja Ukrainassa. Elinin elämäntapahtumien rinnalla kuvataan hänen kuvitteellisen ystävänsä Johannan tietä kauppiaksi ankarien katovuosien keskellä.

Ari Setälä

Virpi Hämeen-Anttila: Myöhäinen kevät (Otava, 2024)

Den populära serien Synnyinmaa fortsätter. Romanen berättar historien om svältåren på 1860-talet genom tre familjers ögon: Roslunds i Helsingfors, Mickelssons i Tavastland och Wikanders i Uleåborg. Boken belyser den sociala situationen och de praktiska konsekvenserna av svältåren, även för välbeställda familjer. Jag rekommenderar den varmt till läsare som är intresserade av historiska romaner!

Eeva Östberg

Suosittu Synnyinmaa-sarja jatkuu. Romaanissa kerrotaan 1860-luvun nälkävuosista kolmen perheen, helsinkiläisten Roslundien, hämäläisten Mickelssonien ja oululaisten Wikanderien, kautta. Kirja valaisee nälkävuosien yhteiskunnallista tilannetta ja käytännön seurauksia hyväosaisillekin perheille. Suositelen historiallisista romaaneista kiinnostuneille lukijoille!

Eeva Östberg

Päivi Alasalmi: Meren ja veren liitto (Gummerus, 2024)

En historisk roman som tar läsaren till en blodig septembarnatt på Karlö under Stora nordiska kriget 1714. Ryska kosacker anländer till Karlö från havet och slaktar lokalbefolkningen. Romanen rekommenderas inte för känsliga läsare på grund av den intensiva skildringen av våld. Den blodiga historien balanseras av en romantisk intrig om en prästdotter från Oulais och hennes sökande efter en relation.

Outi Oja

Historiallinen romaani vie lukijan keskelle Hailuodon murhaperjantaita, suuren Pohjan sodan aikaista syyskuuyötä vuonna 1714. Venäläiset kasakat saapuvat mereltä Hailuodon saarelle ja teurastavat paikallisen väestön. Romaania ei voi suositella herkille lukijoille runsaan väkivallan kuvauksen vuoksi. Veristä historiaa romaanissa tasapainottaa romanttinen juonenkulku Oulaisten papin tyttärestä ja hänen ihmissuhde-etsinnästään.

Outi Oja

Urval ur höstens skönlitteratur | Poimintoja syksyn kaunokirjallisuudesta

Romaaner | Romaanit

Jenni Linturi: Äärimmäisellä laidalla (Gummerus, 2024)

12-åriga Mirkku Lehtonens familj flyttar 1971 till Helsingfors utkant, Finlands första betongförort, troligtvis Rönbacka. Den gråa och melankoliska vardagen skildras ur ett barns perspektiv, ...

12-vuotiaan Mirkku Lehtosen perhe muuttaa vuonna 1971 Helsingin Äärimmäiselle laidalle, Suomen ensimmäiseen elementtirakennettuun lähiöön, oletettavasti Helsingin Pihlajamäkeen. Harmaan melankolista arkea kuvataan esiteini-ikäisen lapsen näkökulmasta, ...

... vilket väcker starka nostalgiska känslor hos läsaren. Denna värld kan numera bara fångas genom berättelser. *Outi Oja*

... mikä herättää lukijassa vahvat nostalgian tunteet. Tämän maailman saa kiinni enää vain tarinan keinoin. *Outi Oja*

Minna Lindgren: Soteorpo (Teos, 2024)

Pirjo blir anhängigvårdare till sin man, en före detta kommundirektör, numera en vänsterprasslande, argt spelberoende. Tragisk skräckhistoria, lyckligtvis med även svart humor, om förfallet av samhällets stöttele, vilket delvis är redan sanning! *Mari Forsberg*

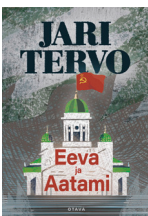
Pirjosta tulee miehensä, entisen kunnanjohtajan, nykyisen syrjähyppyjä harrastavan kiukkuisen peliaddiktin omaishoitaja. Järkyttävä, onneksi myös mustalla huumorilla väritetty, kauhukertomus yhteiskunnan tukipilareiden lahoamisesta, joka osittain on jo totta! *Mari Forsberg*

Leena Lehtolainen: Korkean paikan lomo (Tammi, 2024)

En delvis dagboksliknande roman om Riikka, som drömmer om att bli sångerska när hon är barn, men tvingas ändra riktning i livet och skapar i stället en framgångsrik karriär som lätttextförfattare. Det blir mestadels vardagligt arbete vid sidan av familjelivet, men spännande möten är det inte ont om i 70- och 80-talets nöjesvärld eller i hennes arbete med kundservice på ett konstmuseum. Genom hela livet finner Riikka kraft i sina besök på höga platser, som Puijotornet, Eiffeltornet och Ateljébaren på Hotell Torn. *Kati Eräpuu*

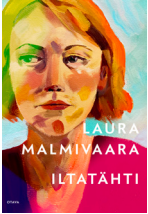
Osittain päiväkirjamaisesti kirjoitettu romaani Riikasta, joka pikkutyttönä haaveilee laulajan urasta mutta joutuu vaihtamaan elämänsä suuntaa ja luo itselleen ammatin ja mainettakin laulujen sanoittajana. Ura toteutuu enimmäkseen arkisena työnä perhe-elämän rinnalla, mutta jännittäviä kohtaamisiakaan ei puutu 70- ja 80- lukujen viihdemaailmassa ja asiakaspalvelutyössä taidemuseossa. Läpi elämän Riikkaa voimaannuttavat vierailut korkeille paikoille, kuten Puijon ja Eiffelin torneihin sekä Hotelli Tornin Ateljébaariin. *Kati Eräpuu*

Jari Tervo: Eeva ja Aatami. Epähistoriallinen romaani (Otava, 2024)

Jari Tervo skriver en alternativ historia om Finland, där fortsättningskriget hösten 1944 inte slutar med fred utan med att Sovjetunionen ockuperar Finland. Snart firas Otto Wille Kuusisens intåg i Finland på Olympiastadion i Helsingfors. I boken spekuleras det ganska lite om vad en sovjetisk ockupation skulle ha betytt för Finland. Desto mer tid ägnas åt spionage- och kärlekstrassel. *Ari Setälä*

Jari Tervo kirjoittaa Suomen historiaa uusiksi siten, että syksyllä 1944 jatkosota ei päätykään rauhaan vaan Neuvostoliitto miehittää Suomen. Kohta Otto Wille Kuusisen suomeentulojuhla täyttää Helsingin olympiastadionin. Melko vähän kirjassa silti arvaillaan, mitä Neuvostomiehitys olisi Suomelle merkinnyt. Sitäkin enemmän viipyillään vakoilu- ja rakkausotkuissa. *Ari Setälä*

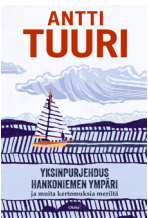

Laura Malmivaara: Iltatähti (Otava, 2024)

En självbiografisk roman om moderskap i femtioårsåldern. Handlingen äger rum under en enda dags bilresa. Modern, den ettårige sonen och en dotter som just flyttat hemifrån reser till ett litterärt evenemang för debuterande författare. Längs vägen gör hon upp med sig själv. Överväldigad av moderskapets lycka riktar jagberättaren sina ord till det lilla barnet. Den ut-manande familjehistorien och de bittra grälen med barnets far berättas i tredje person. Hennes ärliga självuppgörelse blir en renande upplevelse även för läsaren. Denna roman är autofiktio när den är som bäst och kan tilltala även den barnlöse.

Omaohtainen romaani yhden päivän automatkasta kirjallisuustapahtumaan, jonne viisikymppisenä äidiksi tullut esikoikirjailija lähtee vuoden vanhan poikansa ja vasta kotoa muuttaneen tyttärensä kanssa. Matkan varrella hän tekee tiliä itsensä kanssa. Äitiyden onnentunteet valtaavat minäkertojan mielen sanoissa vauvalle. Haastava perhekuvio ja raastavat riidat lapsen isän kanssa kerrotaan kolmannessa persoonassa. Rehellinen itsensä kohtaaminen on puhdistava kokemus myös lukijalle. Autofiktiota parhaimmillaan, äitiysromaanin puhuttelee myös lapsetonta ihmistä.

Liisa Paavilainen

Antti Tuuri: Yksipurjehdus Hankoniemen ympäri ja muita kertomuksia meriltä (Otava, 2024)

Hösten 1981 blev författaren Antti Tuuri inspirerad att beställa en tio meter lång Scylla-segelbåt från en båtbyggare i Luvia. I boken skildras båtens långsamma tillverkning och slutligen sjösättningen. På vintrarna skriver Tuuri sina böcker och på somrarna seglar han tillsammans med familj och vänner – och ofta helt på egen hand.

Ari Setälä

Syksyllä 1981 kirjailija Tuuri innostui tilaamaan kymmenmetrisen puisen Scylla-purjevereen luvialaiselta veneenveistäjältä. Kirjassa kuvataan veneen verikkaista valmistusta ja lopulta edetään vesillelaskuun. Talvet Tuuri kirjoittelee kirjojaan ja kesät hän purjehtii Scylla-venellään perheen ja ystävien kanssa ja paljon yksinkin.

Anna Soudakova: Haikara levittää siipensä (Atena, 2024)

En gripande roman om ett belarusiskt syskonpar i en föränderlig värld. Andréi som vuxit upp under fattiga och tuffa förhållanden gör sitt bästa för att ta hand om sin tio år yngre syster Sveta. Men den politiska situationen i Belarus driver honom utomlands och separerar syskonen. Romanen berättar på ett intressant sätt historien om det belarusiska språket och dess försvarare.

Eeva Östberg

Koskettava romaani valkovenäläisistä sisaruksista muuttuvassa maailmassa. Köyhissä ja ankarissa oloissa kasvanut Andréi huolehtii kymmenen vuotta nuoremmasta pikkusiskostaan Svetasta parhaansa mukaan. Valko-Venäjän poliittinen tilanne ajaa hänet kuitenkin ulkomaille ja erottaa sisarukset toisistaan. Romaani kertoo valkovenäjän kielen ja sen puolustajien tarinaa kiinnostavalla tavalla.

Eeva Östberg

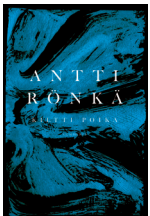
Pirjo Hassinen: Päiväretki varjojen maailmaan (Otava, 2024)

Två gamla kvinnor möts i sina tidigare hemtrakter och försöker reda ut sin relation. Deras bittra släktskapsutredning varar en dag, en kväll och en natt, och lyfter fram tragiska händelser och relationer från decennier tillbaka. En mycket välberättad livshistoria.

Ari Setälä

Kaksi vanhaa naista tapaa entisillä kotikulmillaan ja selvittelee välejään. Naisten katkeran sävyinen sukuselvittely kestää yhden päivän, illan ja yön ja nostaa pintaan traagisia asioita ja ihmissuhteita vuosikymmenien takaa. Hyvin kerrottua elämää.

Ari Setälä

Antti Rönkä: Kiltti poika (Gummerus, 2024)

Rönkäs tredje roman handlar om ungas ensamhet och skolmobbing. Berättaren i romanen har ett problem. Han är för snäll och kan inte sluta behaga andra. Det har lett till att han inom sig har lagrat mycket ilska som bara väntar på att explodera.

Outi Oja

Röngän kolmas romaani kertoo nykynuorten sukupolven yksinäisyydestä ja koulukiusaamisesta. Röngän romaanin kertojalla on ongelma. Hän on liian kiltti, eikä hän osaa lopettaa muiden miellyttämistä. Tämän seurauksena häneen on kasaantunut paljon vihaa, joka odottaa vain purkautumistaan.

Outi Oja

Pirkko Saisio: Suliko (Siltala, 2024)

Poetisk och ödesmättad roman om maktbegäret och dess pris. Under sina sista dagar söker Josef Stalin tröst i den georgiska folksången Suliko som handlar om den förlorade kärestan som ligger i sin grav. Den paranoide envåldshärskarens förvirrade tankar för honom tillbaka i tiden, då den unge loseb Besarionis dze Jughasvili hämtade kraft ur starka barndomsupplevelser. Han utvecklades till en idealistisk revolutionär, som inte skydde några medel och inte skonade någon efter att ha uppnått makten.

Den talangfulla berättaren Pirkko Saisio har skrivit mer än tjugo romaner och trettio skådespel. Suliko fångar läsaren med fantastiska naturskildringar och tragikomiska historier om människor som av olika skäl faller offer för Stalins nycker.

Liisa Paavilainen

Myyttinen, raaka ja runollinen romaani vallanhimosta ja sen hinnasta. Stalinin viimeisten elinpäivien ainoa lohtu on arvoituksellinen Suliko, joka on peräisin georgialaisesta kansanlaulusta kadonneen rakastetun haudalla. Vainoharhaisen yksinvaltiaan sekavassa mielessä kulkee välähdyksiä menneisyydestä. Lapsuusajan ihmeellisten kokemusten voimallistamana loseb Besarionis dze Jughasvili kehittyy idealistiseksi vallankumoukselliseksi, mutta ei valtaan päästyään kaihda mitään keinoja eikä säästä ketään.

Armoitettu tarinankertoja Pirkko Saisio on kirjoittanut yli 20 romaania ja 30 näytelmää. Suliko tarjoaa lukijalle upeita luonnonkuvauksia sekä tragikoomisia tarinoita ihmisistä, joiden kohtalona oli joutua Stalinin oikkujen uhreiksi.

Liisa Paavilainen

Katja Kaukonen: Pitkä ikävä (WSOY, 2024)

En magisk roman om två äktenskap under två olika sekler på en fascinerande befäst ö i ytterskärgården. En kullerstensbelagd väg, Pitkä Ikävä (Den långa längtan), går genom ön och genom generationerna. En mångfacetterad läsoplevelse som bjuder på filosofiska funderingar om längtan. Detta är den tredje, fristående romanen i Kaukonens skärgårdstrilogi. De andra delarna: Kohina (2014) och Saari, jonne linnut lentävät kuolemaan (2020).

Mari Forsberg

Maaginen romaani kahdesta avioparista kahdella eri vuosisadalla lumoavalla ulkosaariston linnoitusmaalla. Mukalakivistä rakennettu tie, Pitkä Ikävä, kulkee läpi saaren ja sukupolvien. Monivivahteinen lukukokemus, jossa filosofista pohdintaa kaipauksesta. Kaukonen saaritrilogian kolmas, itsenäinen romaani. Muut: Kohina (2014) ja Saari, jonne linnut lentävät kuolemaan (2020).

Mari Forsberg

Terhi Törmälehto: He ovat suolaa ja elämää (Otava, 2024)

Huvudpersonerna i Törmälehtos roman, Susanna och Anu, är finländska kristna sionister. Romanen beskriver huvudpersonernas andliga övertygelse och starka engagemang för att stödja Israel. Boken fokuserar på frågor om religion och moral och öppnar på ett intressant sätt upp de finländska Israellvännernas tankevärld.

Eeva Östberg

Törmälehdon romaanin päähenkilöt Susanna ja Anu ovat suomalaisia kristillisiä sionisteja. Romaani kuvaa läheltä päähenkilöiden hengellistä vakaumusta ja vahvaa sitoutumista Israelia tukevaan työhön. Kirjan keskiössä ovat uskontoon ja moraaliin liittyvät kysymykset ja se avaa kiinnostavalla tavalla suomalaisten Israelin ystävien ajatusmaailmaa.

Eeva Östberg

Irene Zidan: Isäni appelsiininkukkien maasta (WSOY, 2024)

Irene Zidans debutroman ger en intressant inblick i det mångkulturella Finland. Huvudpersonen är en journalist vars mor är finsk och far palestinsk. Zidan beskriver på ett insiktsfullt sätt hur omgivningen gör antaganden på grund av ett utländskt namn eller en hudfärg som skiljer sig från majoritetsbefolkningens. Denna gripande roman handlar om krisen i Mellanöstern och berör också temat språkförlust.

Eeva Östberg

Irene Zidanin esikoisromaani on kiinnostava kurkistus monikulttuuriseen Suomeen. Kirjan päähenkilö on toimittaja, jonka äiti on suomalainen ja isä palestiinalainen. Zidan kuvaa tarkkanäköisesti sitä, millä tavoin ympäristö tekee oletuksia vieraskielisen nimen tai valtaväestöstä poikkeavan ihonvärin perusteella. Koskettava romaani käsittelee Lähi-idän kriisiä ja sivuaa myös kielenmenetyksen tematiikkaa.

Eeva Östberg

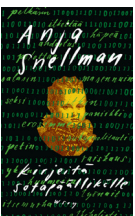

Hannu Väisänen: Viisikko (Siltala, 2024)

En syskonskara, fyra bröder och en syster, träffas igen efter lång tid, denna gång i Frankrike där en av dem bor. Mötet lyfter fram de relationerna mellan syskonen och även saker som man helst vill tiga om. Hannu Väisänen har en särskild förmåga att skildra människans åldrande och förfall.

Ari Setälä

Sisarusparvi, neljä veljeä ja yksi sisko, kohtaavat pitkästä aikaa toisensa, tällä kertaa Ranskassa, jossa yksi heistä asuu. Tapaminen nostaa esille keskinäiset suhteet ja myös asioita, joista halutaan vaieta. Hannu Väisänen osaa kertoa ihmisen vanhenemisesta, rapistumisesta. *Ari Setälä*

Anja Snellman: Kirjeitä sotapäällikölle. Romaani eräästä katastrofista (WSOY, 2024)

Baserad på en verklig händelse. Hösten 2020 framkommer det att ett välkänt psykoterapicentrum i Finland har blivit utsatt för ett dataintrång. Den misstänkte gärningsmannen åtalas för dataintrång i patientregistret, spridning av privat information och utpressning av patienter. Det handlar om tusentals patienters liv. Snellman som har arbetat länge på terapicentret har skrivit boken utifrån sina egna dagboksanteckningar. Formen utgörs av brev till mannen som åtalas för dataintrånget. Snellman berättar om sina dagar, veckor och år, från avslöjandet av läckan till slutet av rättegången. Hon kan skriva så att det privata blir allmänt och offrens lidande i denna katastrof kommer fram. Tuff läsning, men viktig information för oss alla.

Kati Eräpuu

Perustuu tositapahtumaan. Syksyllä 2020 käy ilmi, että tunnettu psykoterapiakeskus Suomessa on joutunut tietomurron kohteeksi. Teosta epäiltyä miestä syytetään potilasrekisteriin kohdistuneesta tietomurrosta, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisestä, potilaiden kiristämisestä. On kyse tuhansien potilaiden elämästä. Terapiakeskuksessa pitkään työskennellyt Snellman on kirjoittanut kirjan omien päiväkirjamuistiinpanojensa pohjalta, muotona kirjeet tietomurrosta rangastuksen saanelle. Snellman kertoo omista päivistään, viikoistaan, vuosistaan vuodon ilmitulosta oikeudenkäynnin loppuun. Hän osaa kirjoittaa niin, että yksityisestä tulee yleistä, ja kaikkien tämän katastrofin uhrien kärsimykset tulevat esiin. Karua luettavaa, mutta tarpeellista tietoa meille kaikille.

Kati Eräpuu

Markku Pääskynen: Elektra (Tammi, 2024)

Elektra är en stark roman om kärlek och maktbegär, om en familj och spänningar mellan generationerna. Pääskynen förlägger den grekiska mytens handling till Finland och skildrar den från 1970-talet till nutid. **Litteraturpriset Savonia 2024.**

Elektra on väkevä romaani rakkaudesta ja vallanhimosta sekä perheestä ja sukupolvien välisistä jännitteistä. Pääskynen sijoittaa kreikkalaisen myyttikokonaisuuden tapahtumat Suomeen ja kuljettaa niitä 1970-luvulta tähän päivään.

Savonia-kirjallisuuspalkinto 2024.

Annamari Marttinen: Tapahtui mitä tahansa (Tammi, 2024)

Hur reagerar en individ när en närstående blir gripen som misstänkt för ett allvarligt brott? Den medelålders Vesa får en vanlig dag veta att hans dotter har blivit gripen misstänkt för mord. Kan en far överge sitt barn om barnet har begått det grymmast tänkbara brottet? *Outi Oja*

Millä tavalla yksilö reagoi, jos hänen läheisensä pidätetään vakavasta rikoksesta epäiltynä? Keski-ikäinen Vesa saa tavallisena päivänä tietää, että hänen tyttärensä on pidätetty murhasta epäiltynä. Voiko isä hylätä lapsensa, jos tämä on tehnyt rikoksista julmimman? *Outi Oja*

Reidar Palmgren: Veli jota minulla ei ollut (Otava, 2024)

En fängslande berättelse om manlig vänskap. Mitt under brinnande inbördeskrig kallas den idealistiska juridikstuderanden Axel Kannasto till fronten och får där den unge Urho Kekkonen som kompanjon. Ett ödesdigert misstag binder dem samman. På 1920-talet jagar de två juristerna kommunister inom Centralkriminalpolisens. Under kriget ser Urho till att Axel inte blir inkallad. Sedan får Axel ansvaret för Porkalaudden under den sovjetiska arrendetiden. Medan Urho medvetet klättrar mot statsmaktens topp blir Axel kvar på sin post. Kekkonens välvilja och hjälp åt Axels familj börjar te sig sorglustig innan det visar sig vara ett uttryck för kall beräkning. *Liisa Paavilainen*

Kiehtova ja koukuttava tarina miesten ystävydestä. Kansalaissodan melskeissä kirkasotsainen lakitieteen opiskelija Axel Kannasto kohtaa nuoren Urho Kekkonen, jolloin kohtalokas tapahtumasarja sitoo heidät yhteen. 1920-luvulla he ovat lakimiehiä Etsivässä keskuspoliisissa ja jahtaavat kommunisteja. Sodan syttyessä Urho huolehtii siitä, ettei kumpaakaan kutsuta asepalvelukseen. Kun Suomi joutuu vuokramaan Porkkalanniemen Neuvostoliitolle, Axel saa vastuulle kontaktit alueen hallussapitäjiin. Urho halkoo tietään kohti valtiovallan huippua, mutta Axel jää paikalleen kirjoittamaan raportteja. Kekkonen hyväntahtoinen apu alkaa saada surkuhappaisia muotoja ja lopulta kaikki paljastuu kylmäksi laskelmoinniksi. *Liisa Paavilainen*

Anna Pölkki, Metsien kaukainen sini (Avain, 2024)

En vacker och rörande dagbok om en ung kvinnas obotliga psykiska sjukdom samt den helande effekten av skogar, trädgård, läsande och skrivande, skriven på ett flickboksaktigt språk. Pölkkis debutroman. *Kakkuja salaisesta puutarhasta* (Avain, 2023) var hennes första verk. *Mari Forsberg*

Kaunis ja koskettava, tyttökirjamaisella kielellä kirjoitettu päiväkirjateos nuoren naisen parantumattomasta psyykkisestä sairaudesta ja metsien, puutarhan, lukemisen ja kirjoittamisen parantavasta vaikutuksesta. Kirjailijan esikoisromaani. *Kakkuja salaisesta puutarhasta* (Avain, 2023) oli hänen esikoisteoksensa. *Mari Forsberg*

Mari Forsberg

Heidi Köngäs: Tango Frisk. (Otava, 2024)

Den i Österbotten födda filmregissörens nionde roman handlar om ett ödesdigert äktenskap. På Lillkyrös dansbana bjuder en stilig svensk herre upp en mjölkerska från Savolax och tycke uppstår. Alina försöker hålla sig undan men ger till slut efter för sina känslor, trots att de båda inte har något gemensamt språk. Bröllopet firas under inbördeskriget och hon blir fru Frisk.

De får sex barn, det yngsta blir faderns favorit. Alina gör sitt bästa för att upprätthålla ett fint hem, medan Jalle dricker och söker kvinnligt sällskap på annat håll. Finska talar han endast då han ger henne order, och hans krav blir alltmer orimliga. Till slut överstiger hans nycker Alinas förmåga och hennes sinne bryts ned. Alinas öde skildras även av hennes barn och den enda väninnan, Lahja, som försöker förstå vad som har hänt.

Liisa Paavilainen

Kertomus kohtalokkaasta avioliitosta alkaa Vähäkyrön tanssilavalla, kun komea ruotsalaisherra tanssittaa saarijärveläistä karjakkoharjoittelijaa ja he ihastuvat toisiinsa. Alina haraa vastaan kauan, mutta antaa tunteilleen vallan, vaikka heillä ei ole yhteistä kieltä. Kapinan aikana hänestä tulee rouva Frisk.

Perheeseen syntyy kuusi lasta, nuorimmasta tulee isän lemmikki. Alina tekee kaikkensa ylläpitääkseen hienoa kotia, Jalle ryyppää ja hakee naisseuraa muualta. Suomea hän puhuu ainoastaan käskyttämällä vaimoaan, ja vaatimukset kovenevat koko ajan. Lopulta miehen käsittämättömät oikut ylittävät Alinan suorituskäytön ja hänen mielensä murtuu. Alinan lisäksi kertojina ovat hänen lapsensa ja ainoa ystävänsä Lahja, jotka yrittävät ymmärtää miksi näin kävi. Tango Frisk on Pohjanmaalla syntyneen elokuvaohjaajan yhdeksäs romaani.

Liisa Paavilainen

Kati ja Jari Tervo: Ukko ja mökki (Otava, 2024)

Borderterriern Ukko tillbringar sommaren i en finsk sommarstuga vid en sjö tillsammans med ett författarpär från Helsingfors. Jag rekommenderar varmt denna bok till alla som älskar Finlandsnostalgi.

Pilvi Mattila Sundberg

Borderterrieri Ukko viettää suomalaista mökkikesää järven rannalla helsinkiläisen kirjailijapariskunnan kanssa. Suosittelem lämpimästi kaikille Suomi-nostalgian ystäville.

Pilvi Mattila Sundberg

Esa Sirén: Partisaanien takaa-ajo (Gummerus, 2024)

Sommaren 1943 genomför sovjetiska partisaner attacker i Suomussalmi-området, där de fångar finska soldater och dödar både kvinnor och barn. Gränsjägarna ger sig ut på en vild jakt under ledning av löjtnant Vaalamaa, som härdats under vinterkriget, och jakten slutar i ett blodigt slag i vildmarken. Esa Siréns tjugonde krigsroman lyfter fram civilbefolkningens öden. Berättelsens bygger på en sann historia om en pojke som överlevde trots att partisanerna sköt honom två gånger i ryggen.

Kesällä 1943 neuvostopartisaanit tekevät Suomussalmen alueelle iskuja, joissa siepataan suomalaissotilaita ja tapetaan niin naisia kuin lapsiakin. Rajajääkärit lähtevät talvisodan karaiseman luutnantti Vaalamaan johdolla hurjaan takaa-ajoon, joka päättyy veriseen erämaataisteluun. Esa Sirénin 20. sotaromaani nostaa esiin siviilien kohtalot. Kertomuksen taustalla on tositarina henkiin jääneestä pojasta, jota partisaanit ampuivat kahdesti selkään.

Jotaarkka Pennanen: Pojan ja isän Moskova (Kulttuurivihkot, 2024)

Berättandet börjar i slutet av 1950-talet, då författaren Jarno Pennanen var korrespondent i Moskva för tidningen Kansan Uutiset, och rör sig mot nutid. I Moskva hade han sällskap av sin hustru, poeten Anja Vammelvuo, och deras tonårige son Jotaarkka. Genom dem och delvis fiktiva karaktärer illustrerar verket Pennanens syn på motsägelserna i den kommunistiska världsbilden och hur Sovjetunionen kollapsade på grund av sin egen omöjlighet.

Ari Setälä

Teoksen kuvaus alkaa kulkea kohti nykypäivää 1950-luvun lopulta, jolloin kirjailija Jarno Pennanen toimi Kansan Uutisten Moskovan kirjeenvaihtajana. Mukana Moskovassa oli vaimo, runoilija Anja Vammelvuo ja teini-ikäinen poika Jotaarkka. Heidän ja osin fiktiivisten hahmojen avulla teos kuvaa Pennanens näkemystä kommunistisen maailmankuvan ristiriitaisuuksia ja Neuvostoliiton romahdusta omaan mahdottomuutensa.

Ari Setälä

Lättläst litteratur | Selkokieline kirjallisuus

Sanna-Leena Knuuttila: Toisen maan tyttäret (Reuna, 2024)

Boken handlar om Mirja, som tillsammans med sin man Niilo flyttar från Finland till Amerika i början av 1900-talet. Den skildrar på ett levande sätt de finska emigranternas liv, deras drömmar och det nya livet i det nya landet. Boken är illustrerad med svartvita fotografier från tiden som skildras. En intressant läsoplevelse! *Eeva Östberg*

Kirja kertoo Mirjasta, joka aviomiehensä Niilon kanssa muuttaa 1900-luvun alussa Suomesta Amerikkaan. Knuuttila kuvaa elävästi suomalaissiirtolaisten arkea, haaveita ja uutta elämää uudessa maassa. Kirja on kuvitettu ajan mustavalkoisin valokuvin. Kiinnostava luku-kokemus! *Eeva Östberg*

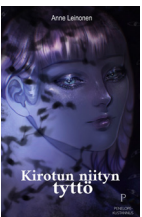
Minna Lindgren: Kuolema ehtoolehdossa. Selkomukautus Anniina Salin (Avain, 2024)

En munter och spännande berättelse om ett äldreboende där de boende hamnar mitt i personalens skumraskaffärer.

Pilvi Mattila Sundberg

Hyvänmielen jännityskertomus palvelutalon iäkkäistä asukkaista, jotka joutuvat keskelle henkilökunnan hämäräbisneksiä.

Pilvi Mattila Sundberg

Anne Leinonen: Kirotnu niityn tyttö (Penelope-kustannus, 2024)

Överraskande och lagom skrämmande skräckhistorier om människoliknande spöken, varulvar och vampyrer. Jag rekommenderar boken särskilt till sverigefinska ungdomar och unga vuxna som vill börja läsa på finska. *Pilvi Mattila Sundberg*

Yllätyksellisiä ja sopivan pelottavia kauhutarinoita ihmisennäköisistä aaveista, ihmisisistä ja vampyyreistä. Suosittelem etenkin ruotsinsuomalaisille nuorille ja nuorille aikuisille, jotka haluavat aloittaa suomen kielellä lukemisen.

Pilvi Mattila Sundberg

Maria Jotuni: Huojuva talo. Selkomukautus Tuija Takala (Laatusana, 2024)

En lättläst version av den finska klassikern Huojuva talo som publicerades ungefär 20 år efter författarens död. Romanen handlar om våld och beroende och beskriver hur en individ kan fastna i en förvriden relation när våld har normaliserats i förhållandet.

Outi Oja

Selkokirjana on nyt julkaistu yksi suomalaisen kirjallisuuden klassikoista, Huojuva talo, joka ilmestyi noin 20 vuotta tekijänsä kuoleman jälkeen. Väkivaltaa ja lähisuhderiippuvaisuutta käsittelevä romaani kertoo, miten yksilö voi jäädä kieroutuneeseen suhteeseen, kun väkivalta on normalisoitunut suhteessa.

Outi Oja

Deckare och spänning | Dekkarit ja jännitysromaanit

Elina Backman: Kuinka kuolema kohdataan (Otava, 2024)

Saana Havas-serien går vidare. I den fjärde boken åker Saana tillsammans med sin moster Inkeri för att fira midsommar på Fagerö utanför Kotka. Snart är hon in-dragen i ett gammalt fall igen. Jan styr i sin tur till Frankrike för att utreda en finsk mans död, där spåren leder tillbaka till Finland.

Marjut Hökfelt

Saana Havas -sarja jatkuu. Tässä neljännessä kirjassa Saana lähtee Inkeri-tädin kanssa juhannukseksi Kotkan Kaunissaareen. Pian hän on taas korviaan myöten mukana eräässä vanhaassa tapauksessa. Jan puolestaan suuntaa Ranskaan tutkimaan erään suomalaismiehen kuolemaa, josta jäljet johtavat takaisin Suomeen.

Marjut Hökfelt

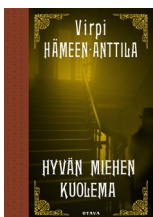
Terttu Autere: Kaatuvat kulissit (Karisto, 2024)

I den senaste delen av deckarserien som utspelar sig på 1930-talet utreder länskriminalinspektör Juhani Kuikka en skådespelares död och förbereder sig för att få sitt första barn. I denna charmiga deckare rör vi oss i en somrig småstad som plötsligt skakas om av tragedin som drabbar en turnerande teatertrupp.

Eeva Östberg

1930-luvulle sijoittuvan dekkarisarjan uusimmassa osassa lääninrikosetsivä Juhani Kuikka selvittelee näyttelijän kuolemaa ja valmistautuu esikoislapsensa syntymään. Viehättävässä dekkarissa liikutaan kesäisessä pikkukaupungissa, jonka elämää kiertävän teatteriseurueen tragedia äkillisesti järkyttää.

Eeva Östberg

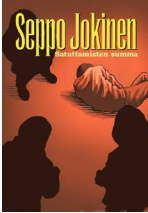
Virpi Hämeen-Anttila: Hyvän miehen kuolema (Otava, 2024)

Amatördetektiven Karl Axel Björk utreder både sin fars hemligheter och fallet med vaktmästaren som dör på Nationalbanken. Serien som utspelar sig i 1920-talets Helsingfors har hyllats för sin noggranna tidsskildring. Hyvän miehen kuolema är den elfte delen i den populära serien.

Eeva Östberg

Amatöörietsivä Karl Axel Björk selvittelee sekä isänsä salaisuuksia että Kansallispankin vahtimestarin kuolemaa. 1920-luvun Helsinkiin sijoittuvaa sarjaa on kiiteltä tarkasta ajankuvasta. Hyvän miehen kuolema on suosituksen sarjan 11. osa.

Eeva Östberg

Seppo Jokinen: Satuttamisten summa (Kultosaari, 2024)

1996 kom Seppo Jokinens första bok om Kommissarie Koskinen. Nu är den 29:e här, och den här gången får kriminalpoliserna i Tammerfors utreda ett dödsfall i häktet. Snart upptäcker de att de själva utsätts för sabotage, vilket bara förvärras. Allt händer naturligtvis i Tammerfors, delvis till och med på Tammerforsdialekt.

Ari Setälä

Vuonna 1996 Seppo Jokinen julkaisi ensimmäisen Komisarior Koskinen -kirjansa. Nyt käsillä on 29. Komisarior Koskinen -kirja ja tällä kertaa tamperelaiset rikospoliisit saavat selvitettyväkseen putkakuoleman. Pian he huomaavat heihin itseensä kohdistuvaa ilkivaltaa, joka vain pahenee. Kaikki tapahtuu tietysti Tampereella, osaksi vielä tampereen murteella.

Ari Setälä

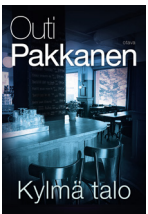
Eppu Nuotio: Raakel Oksa Ratkaisee: Pitkäsoitto. (Gummerus, 2024)

Snickaren Raakel Oksas pojkvän renoverar en gammal småmaskinverkstad till ett kafé. I det lilla familjeföretagets förflutna finns olösta mysterier som Raakel tar sig an i den tredje delen av den här Cosy Crime-serien.

Kati Eräpää

Puuseppä Raakel Oksan miesystävä remontoit entistä pienkonekorjaamoa kahvilaksi. Tämän pienen perheyrittöksen menneisyydestä löytyy selvittämättömiä mysteereitä, joita Raakel ratkoo tässä Cosy Crime -sarjan kolmannessa osassa.

Kati Eräpää

Outi Pakkanen: Kylmä talo (Otava, 2024)

Renoveringar av lägenhetshus sätter alltid de boende på prov, men grannarna brukar inte döda varandra, även om de skulle vilja. En välskriven deckare om de som inte kan hålla nerverna i schack. Outi Pakkanen hotar med att sluta skriva deckare, vilket är synd.

Eija Helenius

Kerrostalon korjaus saa aina asukkaiden hermot tiukoille, mutta asukkaat eivät ota toisiaan hengiltä, vaikka mieli tekisikin. Hyvin kirjoitettu dekkari niistä, joilla pinna pettää. Outi Pakkanen uhkaa lopettaa dekkareiden kirjoittamisen, harmi.

Eija Helenius

Satu Rämö: Rakel (WSOY, 2024)

Hildur-seriens fjärde del består av ett högt tempo och oväntade vändningar. Läsaren får veta mer om Hildurs mamma Rakel, men också om hennes pappa Rúnar. Sommaren för med sig kryssningsfartygen till Västfjordarna, och med dem följer också helt nya problem. Rósa renoverar syskonens barnhem i Kotsdalur, där gamla hemligheter kommer i dagen.

Marjut Hökfelt

Hildur-sarjan neljännessä osassa on vauhtia ja yllättäviä käännteitä. Lukijalle selviää enemmän Hildurin äidin Rakelin, mutta myös hänen isänsä Rúnarin taustasta. Kesä tuo tullessaan risteilyalukset länsivuonoille, ja niiden mukana saapuu myös uudenlaisia ongelmia. Rósa kunnostaa sisarusten lapsuudenkotia Kotsdalurissa, ja sieltä paljastuu vanhoja salaisuuksia.

Marjut Hökfelt

Max Seeck: Merkitty (Tammi, 2024)

Merkitty inleder den internationellt framgångsrike deckarförfattaren Max Seecks nya nordic noir-thrillerserie som utspelar sig i Helsingfors. Huvudpersonen Milo Perho arbetar med att göra psykologiska analyser av mördare. Den snabbt framåtskridande deckaren avslöjar gradvis vem som är mördaren som markerar sina offer genom att stoppa in en schackpjäs i deras mun. *Outi Oja*

Merkitty aloittaa kansainvälisesti menestyneen dekkaristi Max Seeckin uuden, Helsinkiin keskittyvän nordic noir -trillerisarjan. Päähenkilö Milo Perho pääsee ammatissaan profoimaan murhaajia. Nopealla sykkeellä etenevä dekkari paljastaa vähitellen, kuka on tämä murhaaja, joka merkitsee uhrinsa kätkemällä näiden suuhun shakkinappulan. *Outi Oja*

Johanna Holmström: Vargens unge (Albert Bonniers Förlag, 2024) / Suden lapset (Otava, 2024)

Holmströms första spänningsroman är oerhört lyckad. Ett pensionärspar hittar en stum pojke i sin trädgård. Var kommer pojken från? Spåren leder snart till ekobyen Toivola, där det jäser under ytan. Berättelsen behandlar både pandemin och kriget i Ukraina och innehåller mytologiska drag ur Kalevala. *Marjut Hökfelt*

Holmströmin ensimmäinen jännityskirja on erittäin onnistunut. Eläkeläispariskunta löytää pihaltaan pienen, mykän pojan. Mistä poika on kotoisin? Jäljet johtavat pian Toivolan ekokylään, jossa pinnan alla kuohuu. Tarina sivuaa sekä pandemiaa että Ukrainan sotaa ja sisältää kalevalaisia, mytologisia piirteitä. *Marjut Hökfelt*

Kaisu Tuokko: Yksin (Otava, 2024)

Den andra delen av den väl mottagna serien som började 2023 och utspelar sig i Kristinestad, där journalisten Eevi Manner och hennes gamla skolkamrat Mats Bergholm löser brott tillsammans. Teman som tas upp är äldrevård, ensamhet, barnlöshet och beroende. Intressanta karaktärer och välbeskrivna relationer och miljöer. Boken passar inte bara för deckarläsare utan också för de som gillar berättelser om mänskliga relationer. Det är också värt att läsa den första delen, *Kosto* (2023).

Mari Forsberg

Toinen osa 2023 alkanutta, hyvän vastaanoton saanutta, Kristiinankaupunkiin sijoittuvaa sarjaa, jossa toimittaja Eevi Manner ja hänen vanha luokkatoverinsa Mats Bergholm selvittävät rikoksia. Teemoina vanhustenhoito, yksinäisyys, lapsettomuus ja riippuvaisuus. Mielenkiintoiset henkilöt ja hyvin kuvatut ihmissuhteet ja ympäristö. Sopii dekkarilukijoiden lisäksi ihmissuhdetarinoiden ystäville. Kannattaa myös lukea ensimmäinen osa *Kosto* (2023). *Mari Forsberg*

Noveller | Novellit

Tarja Lindholm: Mummo kumossa ja muita kertomuksia (Basam Books, 2024)

Författaren är även läkare och har i sitt yrke följt personer med minnessjukdomar. Tragikomiska händelser när minne och logik inte fungerar som de borde, eller som släkten och omgivningen skulle önska.

Eija Helenius

Kirjailija on myös lääkäri ja siksi muisti-sairaiden elämää seurannut työnsä puolesta. Tragikoomisia sattumuksia kun muisti ja logiikka eivät toimi niin kuin pitäisi, tai olisi toivottavaa, niin suvun kuin lähiympäristön taholta.

Eija Helenius

Poesi | Runot

Anja Erämaja: Joku menee aina ensin (WSOY, 2024)

Temat döden behandlas i känslostarka, rytmiska dikter som inte är dystra utan snarare bär på livskraft. Rösten i dikterna har förlorat sin mor men vill verkligen fortsätta leva, trots perioder av mörker.

Outi Oja

Kuolemaa käsittelevät tunnevoimaiset, rytmikkäät runot eivät ole synkkiä vaan niissä on elämisen voimaa. Runon puhujan äiti on kuollut, mutta hän haluaa jatkaa vahvasti elämistä ajoittaisista mustista hetkistä huolimatta.

Outi Oja

Sirpa Kyyrönen: Talviunia (Otava, 2024)

November följs av vinter med snödrivor, kyla, stormar och födande björnar, men sömnen kommer inte. Kan man ens ana vårens ankomst? *Pilvi Mattila Sundberg*

Marraskuuta seuraa talvi nietoksineen, pakkasineen, myrskyineen ja synnyttävine karhuineen, mutta uni ei tule. Voiko kevättä edes aavistaa? *Pilvi Mattila Sundberg*

Heli Laaksonen: Jatkos. (Otava, 2024)

En skönlitterär faktabok skriven på vers om naturens fenomen och invånare. Laaksonen sammanfattar naturens varelser på ett sätt som gör dem förståeliga för människor, utan att de enbart reduceras till att vara beroende av människans förståelse. Denna bok hör hemma på fönsterbrädan i stugan bredvid fågel-, fjärils- och växtböckerna.

Pilvi Mattila Sundberg

Säemuotoon kirjoitettu, kaunokirjallinen tietokirja luonnonilmiöistä ja maapallon asukeista. Laaksonen kiteyttää luonnon-eliöiden olemusta ihmisten ymmärrettäväksi ilman, että eliöt on alistettu pelkästään ihmisen ymmärryksestä riippuvaisiksi. Tämä kirja kuuluu mökin ikkunalaudalle lintu-, perhos- ja kasvikirjan viereen.

Pilvi Mattila Sundberg

Paula Sankelo: Katoava jää (Warelia, 2024)

Diktsamling, som är ett kärleksbrev till isen. Det centrala temat i dikterna är den arktiska naturen, där isen reflekterar både ljus och mörker. Katoava jää frågar, vad fortsätter och vad tröstar när polarområdet smälter.

Helsingin sanomats litteraturpris 2024.

Paula Sankelon runokokoelma on rakkauskirje jäälle. Runojen keskeinen aihe on arktisen alueen luonto, jossa jää heijastaa sekä valoa että pimeää. Katoava jää kysyy, mikä jatkuu ja mikä lohduttaa, kun napaseutu sulaa. **Helsingin sanomien kirjallisuuspalkinto 2024.**

Serier | Sarjakuvat

Tiitu Takalo & Tiina Männistö-Funk: Polkimilla - nyt, ennen ja tulevaisuudessa (Suuri Kurpitsa, 2023)

Välgjord fackserie som handlar om cykelns historia, stadsplanering och hållbarhet. Takalo och Männistö-Funk går igenom hur stadsplaneringen påverkat trafiken och vice versa, och väcker tankar på vad som skulle kunna göras annorlunda i framtiden. *Emil Johansson*

Hyvin tehty tietosarjakuva käsittelee polkupyörän historiaa, kaupunkisuunnittelua ja kestävyyttä. Takalo ja Männistö-Funk selvittävät, miten kaupunkisuunnittelu on vaikuttanut liikenteeseen ja päinvastoin. He herättävät myös ajatuksia siitä, mitä tulevaisuudessa voitaisiin tehdä eri lailla.

Emil Johansson

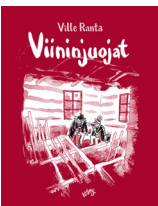

Sami Makkonen: Sielujen kutoja (Otava, 2024)

Den här skräckserien i mörka toner tilltalar läsare som lockas av spänning och mystik. *Emil Johansson*

Tämä tummasävyinen kauhusarja puhuttelee lukijoita, joita kiehtovat jännitys ja mystiikka.

Emil Johansson

Ville Ranta: Viininjuojat (WSOY, 2024)

Vad händer när serieskaparen Ville Ranta minns hur kulturtidningen Kaltio skapades i Uleåborg för ett tjugotal år sedan, med ungdomens och vinets kraft? Jo, 240 sidor fyllda av karikatyrliknande, roligt och självironiskt berättande. Allt sett ur några medelålders vinalkoholisters perspektiv.

Ari Setälä

Mitä syntyy, kun pilapiirtäjä Ville Ranta muistelee, miten oululaista kulttuurilehti Kaltiota tehtiin parikymmentä vuotta sitten nuoruuden ja viinin juonnin voimalla? Mitäpä muuta kuin 240 sivun verran pilapiirrosmaista, hauskaa, itseironista kerrontaa. Kaikki tämä keski-ikäen ehtineiden viinijuoppojen näkökulmasta katsottuna.

Ari Setälä

Heikki Kemppainen: Hyvää yötä, äiti (Suuri kurpitsa, 2024)

Heikkis minnessjuka mamma bor långt borta i Tornedalen, och nu finns inte mycket tid kvar att fråga henne om hennes liv. En rörande bok om att släppa taget och om den kunskap som förloras för alltid när nära och kära försvinner.

Pilvi Mattila Sundberg

Heikin muistisairas äiti asuu liian kaukana Tornionjokilaaksossa, ja käsillä on viimeiset hetket kysellä äidin elämästä. Koskettava teos luopumisesta ja siitä, mikä tieto läheisten mukana katoaa iäksi.

Pilvi Mattila Sundberg

Bokrådets favoriter: skönlitteratur | Kirjaraadin suosikit: kaunokirjallisuus

Saara Cantell: Tuulensuojaan (Tammi, 2024)

Lauras sambo vill inte ha barn på grund av klimatskäl. Orsaken till Saimas barnlöshet är något helt annat. Romanen virar överraskande ihop livsöden av två kvinnor som lever under olika decennier. Flera teman från aktuell gruvverksamhet till trädgårdsarbete och trauman. Flytande berättande och filmliknande, stora intriger som möts i slutet.

Mari Forsberg

Lauran avopuoliso ei ilmastosityihin vedoten halua lapsia. Saiman lapsettomuuden syy on aivan eri. Romaani kietoo eri vuosikymmenillä elävien naisten kohtalot yllättävästi yhteen. Useita teemoja ajankohtaisesta kaivostoiminnasta puutarhan hoitoon ja traumoihin. Sujuvaa kerrontaa ja elokuvamaisia, suuria juonenkäänteitä, jotka lopussa kohtaavat.

Mari Forsberg

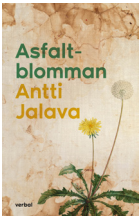
Laura Suomela: Pioneja ja peitetarinoita (Into, 2024)

Del två i serien Blooming You, som utspelar sig i Tammerfors. Härligt realistiskt och roligt liv av en fyrtioåring. Fullt med relationer, mellan vänner och grannar, åldrande mor och vuxna barn och så klart lite romantik. Huvudpersonen är en sympatisk och långt ifrån perfekt radhusbo Hellu som trivs i sitt arbete i en blomsteraffär. Kanske den bästa feelgood-boken och uppföljaren som jag har läst.

Mari Forsberg

Tampereelle sijoittuvan Blooming You -sarjan jatko-osa. Ihanan realistista ja hauskaa nelikymppisen elämää. Täynnä suhteita, ystävien ja naapureiden, vanhenevan äidin ja aikuisten lasten välillä sekä tietenkin vähän romantiikkaa. Päähenkilö on sympittis, muttei kiiltokuva-mainen rivariasukas Hellu, joka nauttii työstään kukkakaupassa. Ehkä paras lukemani feelgood-kirja ja jatko-osa.

Mari Forsberg

Antti Jalava: Asfaltblomman (Verbal förlag, 2024)

Verbal förlag har gjort en kulturgärning genom att återutge den sverigefinska klassikern Asfaltblomman som har varit ur tryck i över 40 år. Äntligen finns den tillgänglig igen så att nya generationer enklare kan ta del av denna viktiga roman som bland annat behandlar den för vår minoritet så viktiga relationen till det finska språket. Återutgåvan är välgjord och har ett matnyttigt förord av Andreas Ali Jonasson. Förhoppningsvis följer förlaget upp med Jalavas två andra romaner Sprickan och Känslan.

Emil Johansson

Verbal förlag on tehnyt kulttuuriteon julkaisessaan ruotsinsuomalaisen klassikon Asfaltblomman, jonka painos on ollut loppu yli 40 vuotta. Vihdoin se on taas saatavilla ja uudet sukupolvet pääsevät tutustumaan tähän tärkeään romaaniin, joka käsittelee muun muassa vähemmistöllemme niin tärkeää suhdetta suomen kieleen. Uusintapainos on hyvin tehty ja sisältää Andreas Ali Jonassonin antoisan esipuheen. Toivottavasti kustantamo julkaisee jatkossa myös Jalavan kaksi muuta romaania, Sprickan ja Känslan.

Emil Johansson

Helena Immonen: Operaatio Tulikettu (Docendo, 2024)

Helena Immonens thriller-serie Operaatio Kettu kulminerar i den fjärde och sista delen Operaatio Tulikettu. De tidigare delarna Operaatio Punainen kettu, Operaatio Aavikkokettu och Operaatio Napakettu har fått mycket beröm från både kritiker och läsare. Dessa militära spänningsromaner utspelar sig i vår tid och är nästan skrämmande aktuella. Finland hamnar motvilligt mitt i stormakternas globala maktkamper. Helena Immonen skriver sakkunnigt med sin bakgrund som underrättelseunderofficer, reservofficer samt expert på säkerhetspolitik inom journalistik och kommunikation. Hon har skapat trovärdiga karaktärer och berättelsen flyter på bra. Böckerna bör definitivt läsas i rätt ordning. Jag rekommenderar denna serie till alla som älskar spänning och bra berättelser.

Eija-Liisa Knuutinen

Helena Immonens neliosainen thrillerisarja Operaatio Kettu huipentuu neljanteen ja viimeiseen osaan Operaatio Tulikettu. Aiemmat osat Operaatio Punainen kettu, Operaatio Aavikkokettu ja Operaatio Napakettu ovat saaneet kiitosta niin kriitikoilta kuin lukijoilta. Nämä sotilaalliset jännityskirjat sijoittuvat tähän aikaan ja ovat melkein pä pelottavan ajankohtaisia. Suomi joutuu tahtomattaan mukaan suurvaltojen valtataisteluihin ympäri maailmaa. Helena Immonen kirjoittaa asiantuntevasti, koska hän on taustaltaan sissiradisti, reservi-upseeri sekä turvallisuuspolitiikkaan perehtynyt journalismin ja viestinnän ammattilainen. Hän on luonut uskottavia henkilöitä ja kerronta etenee sujuvasti. Kirjat kannattaa ehdottomasti lukea oikeassa järjestyksessä. Suosittelem tätä kirjasarjaa jännityksen ja hyvien tarinoiden ystäville.

Eija-Liisa Knuutinen

Heli Laaksonen: Jatkos. (Otava, 2024)

En skönlitterär faktabok skriven på vers om naturens fenomen och invånare. Laaksonen sammanfattar naturens varelser på ett sätt som gör dem förståeliga för människor, utan att de enbart reduceras till att vara beroende av människans förståelse. Denna bok hör hemma på fönsterbrädan i stugan bredvid fågel-, fjärils- och växtböckerna.

Pilvi Mattila Sundberg

Säemuotoon kirjoitettu, kaunokirjallinen tietokirja luonnonilmiöistä ja maapallon asukeista. Laaksonen kiteyttää luonnoneliöiden olemusta ihmisten ymmärrettäväksi ilman, että eliöt on alistettu pelkästään ihmisen ymmärryksestä riippuvaisiksi. Tämä kirja kuuluu mökin ikkunalaudalle lintu-, perhos- ja kasvikirjan viereen.

Pilvi Mattila Sundberg

Anja Erämaja: Joku menee aina ensin (WSOY, 2024)

Temat döden behandlas i känslostarka, rytmiska dikter som inte är dystra utan snarare bär på livskraft. Rösten i dikterna har förlorat sin mor men vill verkligen fortsätta leva, trots perioder av mörker.

Outi Oja

Kuolemaa käsittelevät tunnevoimaiset, rytmikkäät runot eivät ole synkkiä vaan niissä on elämisen voimaa. Runon puhujan äiti on kuollut, mutta hän haluaa jatkaa vahvasti elämistä ajoittaisista mustista hetkistä huolimatta.

Outi Oja

Miina Supinen: Kultainen peura (Otava, 2024)

En fräck roman som charmar med sin egen-sinnighet! I centrum för boken står två studenter vid ett lärarseminarium i Sortavala i slutet av 1800-talet – Tilda, som vuxit upp i ett fint hem i Viborg och den förtrollande Jelena, vars köpman till morbror är föremål för de märkligaste rykten. Den här gången kombinerar Supinens humoristiska stil något överraskande med ett historiskt tema, karelsk folklore och sagor. Supinens verk är inte en typisk historisk roman, utan en egen-sinnig skattkammare med magiska drag. Ett slags rysk sagoberättelse i romanform.

Eeva Östberg

Räväkkä romaani ihastuttaa omalaatuisuudellaan! Kirjan keskiössä on kaksi 1800-luvun lopun Sortavalan opettajaseminaarin oppilasta – hienostuneessa viipurilaiskodissa kasvanut Tilda ja lumoava Jelena, jonka kauppiasenosta liikkuu mitä kummallisimpia huhuja. Supisen humoristinen kirjoitustyyli yhdistyy tällä kertaa hieman yllättäen historialliseen aiheeseen, karjalaiseen kansanperinteeseen ja tarustoon. Mikään tyyppillinen historiallinen romaani Supisen teos ei ole, vaan aivan omanlaisensa, maagisiakin piirteitä sisältävä aarreaitta. Eräänlainen venäläistyyppinen ihmesatu romaanin muodossa.

Eeva Östberg

Anni Kytömäki: *Mirabilis* (Gummerus, 2024)

Den nästan 700-sidiga historiska romanen följer tre generationers liv mellan 1865 och 1935. Under den tidsperioden omvärderas världsåskådningen när vetenskapen påvisar att människan inte är skapelsens krona. Bokens huvudpersoner härstammar från Korraharjus karga klipplandskap. De reser jorden runt till Amur, Beringsöarna, Norge, Tyskland och Ryssland, men återvänder till Finland.

Hungersnöden tvingar Riikka att bege sig ut på en lång båtresa under vilken hon föder tvillingar, en stark pojke och en liten flicka. Mor och dotter upplever en extraordinär förbindelse med naturen. Riikka dras till amurtigern, den mystiska Amban. Hon skickar barnen till fadern i Finland där de utbildar sig till cirkusakrobater. Arvid är stark och Ella är graciös och sorgsen. Hon får sitt artistnamn Mirabella efter under violen Viola Mirabilis.

Ellas liv påverkas av två män: hennes älskare, ägaren till Korraharju, baron Aksel Falkenhöjd som betraktar naturen som en ägodel, och den världskände zoologen Leonhard Stejneger som är en verklig historisk person. Han räddar sälar från utrotning och skriver en biografi om upptäcktsresaren Steller som har gett namn åt Stellers sjöko. Liksom Ella har han upplevt dödens närhet. Rädslan får Ella att känna sig som en utdöd fågel, storskarven Pallaskormorant.

Mirabilis för läsaren till ett land fyllt av mysterier som länge stannar kvar i minnet. Boken är tryckt på tunt ekologiskt returpapper vilket gör den lätthanterlig.

Liisa Paavilainen

Lähes 700-sivuinens historiallinen romanin seuraa kolmen sukupolven elämänvaiheita vuosina 1865–1935, aikana, jolloin luonnontiede osoitti, ettei ihminen olekaan luomakunnan kruunu. Keskeiset henkilöt kiertävät maailmaa Amurinmaalla, Beringinsaarella, Norjassa, Saksassa ja Venäjällä, mutta Korraharjun jylhät kalliomaisemat kutsuvat heidät palaamaan takaisin.

Nälkävuodet ajavat Iso-Riikan pitkälle laivamatkalle, jonka aikana hän synnyttää kaksoset, vahvan pojan ja pienen tytön. Äiti ja tytär kokevat poikkeuksellista yhteyttä luontoon. Riikka tuntee vetoa amurintiikeriin, mystiseen ambaan. Hän lähettää lapset isänsä luo Suomeen ja he koulutautuvat sirkusakrobaateiksi. Artturi on iso, rohkea ja helposti sopeutuva. Pieni, siro ja surumielinen Ella saa nimen Mirabella ihmeellisen lehto-orvokin Viola mirabilisin mukaan.

Ellan elämään vaikuttavat kaksi miestä: hänen rakastajansa, Korraharjun omistaja, paroni Aksel Falkenhöjd, jolle luonto merkitsee omaisuutta, sekä historiasta tunnettu eläintieteilijä Leonhard Stejneger, joka pelastaa hylkeet sukupuutolta ja kirjoittaa sata vuotta sitten kuolleen Stellerinmerilehmän löytäjän elämäkertaa. Stejneger on Ellan tavoin kokenut kuoleman kosketuksen. Pelko saa Ellan tuntemaan olevansa sukupuuttoon kuollut lintu, Pallasin kormorantti.

Mirabilis avaa lukijalle ihmeellisen maailman, joka säilyy mielessä kauan. Virsikirjaimaisen ohuen ekologisen kierrätyspaperin ansiosta kirja mahtuu hyvin käteen.

Liisa Paavilainen

Riikka Pulkkinen: Viimeinen yhteinen leikki (Otava, 2024)

I sin ättonde roman har Riikka Pulkkinen dykt ner i det mänskliga sinnets djup. I händelsernas centrum står Mai och Eelis och deras sex och tre år gamla döttrar. Faderns försvinnande är utgångspunkten för en thriller som utspelar sig under 18 timmar och har som kontrasterande motpol en utvecklingshistoria som handlar om hur psykiska skador uppstår. Majs växande ångest skildras i nutid och tredje person medan jagberättaren Eelis minns barndomens sommarläger på ett övergivet sjukhus. Där utvecklades experimentella metoder för att bota ångestsyndrom. Några ungdomar skadades av behandlingen och hela lägerverksamheten lades hastigt ner. Katalysatorn för händelseutvecklingen är Eelis ungdomskärlek Nova, som i slutet får en egen berättarröst och tilltalas i du-form. Nova har blivit offer för de hemligstämplade experimenten och ifrågasätter kategoriskt alla medicinska metoder att behandla psyket.

Liisa Paavilainen

Kahdeksannessa romaanissaan Riikka Pulkkinen on perehtynyt ihmismielen syövereihin. Romaanin keskiössä ovat Mai ja Eelis sekä heidän kuusi- ja kolmevuotiaat tyttärensä. Isän katoaminen on lähtölaukaus 18 tunnin aikana tapahtuvalle jännitystarinalle, jonka vastaparina on psyyken vaurioitumista käsittelevä kehityskertomus. Main kasvavaa huolta seurataan nykyajassa kolmannessa persoonassa, kun taas minäkertoja Eelis muistelee lapsuustaan kesäleirejä hylätyssä sairaalassa, jossa kehitettiin kokeellisia menetelmiä ahdistuneisuushäiriöiden parantamiseksi. Joidenkin nuorten kohdalla hoito epäonnistui ja leiritoiminta lakkautettiin. Tapahtumien katalysaattoriksi nousee Eeloksen nuoruudenrakastettu Nova, joka lopuksi saa oman kertojajäänen sinä-muodossa. Salaiseksi julistetun kokeilun uhriksi joutunut Nova kyseenalaistaa raivokkaasti kaikki psyyken lääkintään käytetyt menetelmät.

Liisa Paavilainen

Katja Kärki: Evan neljä elämää (Bazar, 2024)

Romanen skildrar skulptören Eva Rynnäns (1915–2001) livsresa. Rynnänen, som mestadels arbetade i trä, studerade på Ateneum i Helsingfors men efter att ha gift sig bosatte hon sig på landsbygden i Nordkarelen – först som gårdshustru och senare som skulptör på heltid. Skogen, träden och djuren var ständiga inspirationskällor för henne, och korna var hennes trygga hem. I den Helsingforscenterade konstvärlden togs hon inte riktigt på allvar, ...

Romaani käy läpi kuvanveistäjä Eva Rynnäns (1915–2001) elämänvaiheita. Enimmäkseen puuta materiaalinaan käyttänyt Rynnänen opiskeli Ateneumissa Helsingissä mutta eli avioiduttuaan Pohjois-Karjalan maaseudulla, ensin maatilan emäntänä ja lopulta täysipäiväisenä kuvanveistäjänä. Metsä, puut ja eläimet olivat hänelle jatkuva inspiraation lähde ja lehmän kylki turvallinen koti. Helsinkikeskeisessä taidemaailmassa häntä ei hevin otettu vakavasti, ...

...och i hennes lilla hemby tyckte många att hon och hennes yrke var något underligt... Kärki skildrar levande och detaljrikt Evas tankar om skapandeprocessen och annat. Evan neljä elämää är en vackert skriven biografisk roman om en känslig och passionerad konstnär, för vilken det allra viktigaste i livet var att gå sin egen väg. *Kati Eräpuu*

...ja monet pienen kotikylän väestä taas oudoksivat sekä erikoista naista että hänen poikkeuksellista ammattiaan. Kärki kuvaa Evan ajatuksia luomisprosessistaan ja muista elämän ilmiöistä elävästi, yksityiskohtaisesti ja tunteella. Evan neljä elämää on kauniisti kirjoitettua biofiktiota herkästä ja kiihkeästä taiteilijasta, jolle oman tien kulkeminen oli kaikkein tärkeintä. *Kati Eräpuu*

Esser | Esseet

Merete Mazzarella: Luottamisen taito. Rakkaudesta ja muista tunteista (Tammi, 2024) / Att lära sig falla. Om kärlek och andra känslor (Schildts & Söderströms, 2024)

Mazzarella utforskar två stora ämnen i sin sedvanliga essäistiska stil: Kan en läsare falla för en estetisk upplevelse, läsa en skönlitterär bok bara under känslomässig påverkan utan analytisk reflektion? Och hur ska läsaren förhålla sig till självhjälplitteratur som erbjuder lösningar på känslomässiga problem?

Outi Oja

Mazzarella on ottanut tavoilleen uskollisesti esseepihteihinsä pari laajaa aihetta: pystyykö lukija lankeamaan esteettiseen kokemukseen, lukemaan kaunokirjallista teosta vain tunteiden vallassa ilman analyttisyyttä? Entä miten lukijan tulee suhtautua self help -kirjallisuuteen, joka tarjoaa tunneongelmiin ratkaisuja?

Outi Oja

Leena Rantanen: Ihanaa kävellä Helsingissä (Aviador, 2024)

Korta ögonblicksbilder och trevliga tankar om Helsingfors. Stadens atmosfär och livet i allmänhet beskrivs genom minnen och associationer, utan onödig brådska och stress. *Eija Helenius*

Lyhyitä tuokiokuvia ja mukavia ajatuksia Helsingistä. Kaupungin tunnelmaa ja elämää yleensä kuvataan muistojen ja assosiaatioiden kautta, ilman turhaa kiirettä ja touhotusta. *Eija Helenius*

Tema | Teema

Kvinnors historia | Naisten historiaa

Johanna Frondelius: Kansankodin suomalaiset naiset (Aviador, 2024)

Den här boken har en given plats på sverigefinnars läslista. Bra texter om varför kvinnor kom till Sverige från Finland. Kvinnornas berättelser om sina liv är givande, och därför kan små faktafel passeras utan större uppmärksamhet. Det var inte bara stackare som sökte sig över havet.

Eija Helenius

Tälle kirjalle on ehdoton paikkansa ruotsinsuomalaisten lukemistossa. Hyvät johdannot valaisevat syitä miksi naiset ovat saapuneet Ruotsiin. Naisten kertomukset elämästään ovat antoisia, siksi pienet faktavirheet voidaan sivuuttaa ilman suurempaa huomiota. Eivät ainoastaan raukat lähde merten taa.

Eija Helenius

Moona Laakso: Naisia jotka etsivät suurta tulta (Into, 2024)

Laakso reflekterar över kvinnliga konstnärers roll i relationer och i samhället under 1900-talet. Kvinnorna målade, skrev, spelade och skapade, men många av dem fick enligt Laakso inte den uppmärksamhet de förtjänade som konstnärer under sin livstid och fick ofta leva som konstnärer i skuggan av sin mer kända partner/fader i rollen som familjemor och/eller assistent - en roll de fick välja utan någon egentlig valfrihet och ofta ifrågasatte under hela livet. Ett undantag är Tove Jansson och Tuulikki Pietilä, vars jämställda relation är tröstande att läsa om vid sidan av de många fasansfulla kvinnoödena. Dagboksanteckningarna och breven från de kvinnor som Laakso har studerat ger en nyanserad bild av hur det var att vara kvinna för hundra eller femtio år sedan. Laakso frågar sig också hur långt vi har kommit från attityder som förminskar kvinnor.

Kati Eräpuu

Laakso pohtii naistaiteilijoiden asemaa parisuhteessa ja yhteiskunnassa 1900-luvulla. Naiset maalasivat, kirjoittivat, soittivat ja loivat, mutta monet heistä jäivät Laakson mukaan eläessään vaille ansaitsemaansa huomiota taiteilijoina ja joutuivat usein elämään taiteilijana kuulsamman partnerinsa/isänsä varjossa perheenäidin tai/ja avustajan roolissa - osa, jonka he joutuivat valitsemaan ilman todellista valinnanvapautta, usein sitä itsekin koko elämänsä ajan kyseenalaistaen. Poikkeuksen kirjassa esiintyviin parisuhteisiin tuovat Tove Jansson ja Tuulikki Pietilä, joiden tasa-arvoisesta suhteesta on lohdullista lukea monen karmaisevan naiskohtalon rinnalla. Laakson tutkimat naisten päiväkirjamerkinnot ja kirjeet kertovat vivahteikkaasti millaista oli olla nainen sata tai viisikymmentä vuotta sitten. Laakso kysyy myös, miten pitkälle naisia vähätteleivistä asenteista on vieläkään päästy.

Satu Jaatinen: Suomen kuningattaret – hovielämän ja valtaliittojen vuosisadat (Otava, 2024)

Ett härligt och uppfriskande kvinnligt perspektiv på kungligheterna. Omfattande, välskrivna skildringar av drottning Blanka, Rysslands kejsarinnor och den okrönte grevinnan av Hessen. Fin grafisk design och illustrationer. Innehåller definitivt något nytt för alla läsare.

Mari Forsberg

Virkistävä naisnäkökulma kuninkaallisiin. Kattavat, hyvin kirjoitetut kuvaukset Kuningatar Blankasta Venäjän keisarinnoihin ja kruunaamattomaan Hessenin maakreivittäreen. Hieno graafinen ulkoasu ja kuvitukset. Varmasti jokaiselle lukijalle jotakin uutta.

Mari Forsberg

Tema | Teema

Finland i krig | Suomi sodassa

Pekka Visuri, Pasi Kesseli, Carl-Fredrik Geust: Suomen sodat 1939–1945. Selviytyminen maailmansodasta. (Docendo, 2024)

En utförlig genomgång av Finlands krigshistoria som bygger på omfattande källmaterial ur olika länders arkiv. Erfarna experter förklarar bakgrunden till de politiska besluten och striderna under vinterkriget, fortsättningskriget och lapplandskriget. För att överleva krävdes ledarnas skicklighet, arméns stridsduglighet och folkets motståndskraft mot umbäranden och krigets härjningar. Finland hamnade på förlorarnas sida. Nästan 100 000 finländare dog och lika många invalidiserades. Hundratusentals evakuerades och tvingades lämna sina hem. Självständigheten bevarades dock och återuppbyggnaden påbörjades.

Liisa Paavilainen

Selkeä kokonaiskuva Suomen sota-historiasta pohjautuu laajan eri maiden arkistoista koottuun lähdeaineistoon. Kokeneet asiantuntijat selvittävät talvisodan, jatkosodan ja Lapin sodan taustoja, poliittisia päätöksiä ja taisteluiden kulkua. Sodasta selviytymiseen tarvittiin johtajilta taitoa, armeijalta kykyä taistella ja kansan sitkeyttä kestää puutetta ja sodan tuhoja. Suomi jäi häviäjien puolelle. Lähes 100 000 suomalaista menehtyi ja yhtä moni jäi sotainvalidiksi. Sadat tuhannet evakot joutuivat jättämään kotiseutunsa. Itsenäisyys kuitenkin säilyi ja jälleenrakennus käynnistyi.

Liisa Paavilainen

Tuomas Laine-Frigren: Sotalasten monet elämät. Pohjoismainen lastensiirto ja sen seuraukset (Otava, 2024)

Denna omfattande och mångsidiga fackbok behandlar de finska krigsbarnens upplevelser genom individuella berättelser och arkivmaterial, samt fenomenet ”krigsbarn” i ett större samhälleligt och europeiskt sammanhang. Laine-Frigren diskuterar också skillnaderna mellan krigsbarnens egna och deras anhörigas upplevelser och plockar fram intressanta exempel från den tidens debatter som illustrerar debattklimatet och bakgrunden till de beslut som fattades. *Eeva Östberg*

Kattava ja monipuolinen tietokirja käsittelee suomalaisten sotalasten kokemuksia yksilöiden kertomusten ja arkistomateriaalien kautta sekä lisäksi ”sotalapseutta” suuremmissa yhteiskunnallisissa ja yleiseurooppalaisissa kontekstissa. Laine-Frigren pohtii kirjassa myös sotalapsien omien ja heidän läheistensä kokemusten eroja ja poimii ajan keskusteluista kiinnostavia esimerkkejä, jotka kertovat silloisesta keskusteluilmapiiiristä ja päätösten taustoista. *Eeva Östberg*

Mikko Porvali: Viimeiseen asti (Otava, 2024)

Den tredje delen av den hyllade serien om underrättelsehistoria tar oss med till fortsättningskrigets dramatiska slutskede. Mikko Porvali fortsätter berätta sin farfars och farbrors berättelse. Den rikt illustrerade boken skildrar attacker mot fiendens försörjningslinjer och våghalsiga fallskärmsoperationer. Här finns gott om tidigare opublicerat material.

Kiitetyn tiedusteluhistoriasarjan kolmas osa vie jatkosodan dramaattisiin loppuvaiheisiin. Porvali jatkaa isosetänsä ja isoisänsä tarinaa. Laajasti kuvitettu kirja seuraa iskuja vihollisen huoltoyhteyksiin sekä uhkarohkeita laskuvarjo-operaatioita. Mukana on runsaasti aiemmin julkaisemattomia aineistoa.

Tema | Teema

Ryssland | Venäjä

Jessikka Aro: Putinin maailmansota. Venäjän salaiset operaatiot Lännen tuhoamiseksi. (Johnny Kniga, 2024)

Putins världskrig, Rysslands hemliga operationer för att förgöra västvärlden. Genom att intervjua journalister som deltagit i spridningen av prorysk propaganda i olika länder har Jessikka Aro samlat ny information om rysk påverkan i polsk och tysk media, kriget i Ukraina och hybridkrigföringen i Afrika. I boken ges många förklaringar till den nya extremhögers framväxt i Europa.

Liisa Paavilainen

Haastattelemalla eri maissa Venäjämielisen propagandan levittämiseen osallistuneita toimittajia Jessikka Aro on kerännyt uutta tietoa mm. suhtautumisesta Venäjän informaatiovaikuttamiseen Puolassa ja Saksassa, Ukrainan sodasta sekä hybridisodankäynnistä Ghanassa. Kirjasta löytyy monia selityksiä äärioikeiston kannatuksen nousuun Euroopassa.

Liisa Paavilainen

Anu Kuistiala & Arja Paananen: Kiehtova katala Venäjä Arja Paanasen silmin (Docendo, 2024)

En journalist som bott och rapporterat för Ilta-Sanomats räkning i Sovjetunionen och Ryssland i över 30 år berättar om Finlands östra grannland och ger en rättvisande bild av landets förvandling. I boken redogör Arja Paananen på ett rättframt sätt för Putins maktbruk i Ryssland, men lyfter också fram olika humoristiska och vardagliga händelser från sin långa karriär som journalist.

Eeva Östberg

Yli 30 vuotta Neuvostoliitossa ja Venäjällä asuneen ja työskennelleen Ilta-Sanomien toimittajan kertomukset Suomen itänaapurista kuvaavat tarkkanäköisesti maan muutosta. Kirjassa Arja Paananen kertoo suorasanaisesti Putinin Venäjän vallankäytöstä, mutta nostaa esille myös erilaisia humoristisia ja arkipäiväisiä sattumuksia pitkän toimittajanuransa varrelta.

Eeva Östberg

Tema | Teema

Aktuella biografier | Ajankohtaiset elämäkerrat

Laura Halminen: Martti J. Kari. Käsikirjoitukset eivät pala (Docendo, 2024)

Överstelöjtnant Martti J. Kari blev känd för sina kunniga och tydliga kommentarer om Rysslands invasion av Ukraina. I sina postumt utgivna memoarer ger Kari en unik inblick i Finlands militära underlättelsetjänst, ett område som är mycket lite känt för allmänheten. *Ari Setälä*

Tiedustelueversti Martti J. Kari nousi julkisuuteen kommentoidessaan asiantuntevasti ja selkeästi Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Postuumisti julkaistuissa muistelmissaan Kari avaa ovia Suomen sotilastiedusteluun, jota hyvin vähän tunnetaan. *Ari Setälä*

Kai Ekholm: Mies jolla oli Matti Klingen kasvot. (Otava, 2024)

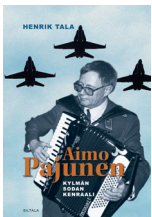
Ett mångfacetterat porträtt av professor som såg sig själv som nationens överjag. Han beundrade det kejsarliga Ryssland och krävde att bli niad. Klinges omfattande litterära produktion granskas av överintendenten vid Nationalbiblioteket Kai Ekholm, som också har samlat samtida beskrivningar och skvaller om den vitt bekanta gentlemannen.

Klinges akademiska karriär sträckte sig inte längre än till en svenskspråkig professur i historia vid Helsingfors universitet. Han såg till att bli berömd genom olika publikationer och tidningsartiklar. Efter hans pensionering utgavs mer än 8 000 sidor memoarer och dagböcker. Klinge har fått många priser och utmärkelser men det intellektuella arvet överskuggas av hans sympatier för Putin under de sista levnadsåren.

Liisa Paavilainen

Monitahainen henkilökuva kansakunnan yliminäksi julistautuneesta professorista, joka ihanoi keisarillista Venäjää ja vaati kaikilta teitittelyä. Klingen erittäin laajaa kirjallista tuotantoa arvioi Kansalliskirjaston ylihoitaja Kai Ekholm, joka on myös kerännyt aikalaisten kuvauksia kaikkien tuntemasta, juoruilevasta herrasmiehestä.

Klingen akateeminen ura ei edennyt Helsingin yliopiston ruotsinkielisen historian professuuria pitemmälle. Hän teki itseään tunnetuksi kirjoittamalla ahkerasti mm. sanomalehtiin. Eläköityneenä hän sai kustantajan yli 8 000 sivulle muistelmia ja päiväkirjoja. Hänelle myönnettiin monia palkintoja ja kunnianosoituksia, mutta Klingen henkistä perintöä varjostaa julistautuminen Putinistiksi viimeisinä elinvuosinaan. *Liisa Paavilainen*

Henrik Tala: Aimo Pajunen. Kylmän sodan kenraali (Siltala, 2024)

Som kanslichef vid försvarsministeriet hade Aimo Pajunen en central roll i Finlands vapenanskaffningar och beslut under de sista åren av det kalla kriget och efter Sovjetunionens fall. Pajunens insatser gjorde det möjligt för Finland att köpa Hornet-jaktplan från USA. *Ari Setälä*

Puolustusministeriön kansliapäällikönä Aimo Pajunen vaikutti keskeisesti Suomen tekemiin asehankintoihin ja päätöksiin kylmän sodan loppuvuosina ja Neuvostoliiton kaaduttua. Pajusen toiminta mahdollisti sen, että Suomi saattoi ostaa Hornet-hävittäjiä Yhdysvalloilta.

Ari Setälä

Helena Ruuska: Aulikki Oksanen. Hyppy syreenien tuleen (WSOY, 2024)

En givande och mångsidig biografi om Aulikki Oksanen, som är författare, poet, novelist och dramatiker. Hon är också skådespelerska och sångerska. Boken är en tät berättelse om de intensiva åren inom den politiska sångrörelsen, men också om hur några av de vackraste kärleksdikterna inom finsk lyrik kom till.

Eija Helenius

Antoisa ja monipuolinen elämäkerta Aulikki Oksasesta, josta on moneksi: romaaneja, runoja, novelleja, näytelmiä. Hän on myös näyttelijä ja laulaja. Tiukkaa kerrontaa poliittisen laululiikkeen kiihkeistä vuosista, mutta myös kuinka suomalaisen lyriikan kauneimmat rakkausrunot ovat syntyneet.

Eija Helenius

Markku Heikkilä: Mara. Unohtumaton Martti Ahtisaari (read.me, 2024)

Martti Ahtisaari föddes i Viborg, växte upp i Uleåborg och skaffade tidigt erfarenheter av internationella uppdrag. Den här boken berättar på ett ovanligt fräscht och ledigt sätt om hans liv, hans fredsmedlande uppdrag och hans oväntade väg till presidentposten. Den som läst denna bok kommer knappast glömma Ahtisaari (1937–2023) i första taget.

Ari Setälä

Viipurissa syntyneen, Oulussa kasvaneen ja kansainvälisiin tehtäviin jo nuorena hankkiutuneen Martti Ahtisaaren elämä, rauhanvälitystehtävät ja yllättävä presidentiksi nousu kerrotaan harvinaisen raikkaasti ja rennon kevyesti, joten ainakaan tämän kirjan lukeneelta Ahtisaari (1937–2023) ei hetimiten unohdu.

Ari Setälä

Urval ur höstens facklitteratur | Poimintoja syksyn tietokirjallisuudesta

Johannes Lahtela: Yksinäisen miehen poika (Tammi, 2024)

I sina självbiografiska memoarer tar Lahtela med läsaren på djupa självreflektioner och skriver sig fri från sin far. Hur var det att födas som son till kändisen Markku Lahtela? På vilket sätt fjättrades sonen av faderns självmord och psykiska problem långt in i vuxenlivet? *Outi Oja*

Omaelämäkerrallisissa muistelmissaan Lahtela vie lukijan syväälle itsereflektioon ja kirjoittaa itsensä irti isästään. Minkälaista oli syntyä aikansa julkiksen Markku Lahtelan pojaksi? Millä tavalla isän itsemurha ja mielenterveysongelmat kahlitsivat poikaa pitkälle aikuisikään saakka? *Outi Oja*

Ari Leskelä: Koko Suomi laulaa -yhteislauluja (Otava, 2024)

Boken är en samling sånger till finska allsångskvällar. Noter ingår och texten är tydlig. Allsångstillfällena verkar numera vara begränsade till julsånger, så jag uppmanar: Sätt i gång och sjung tillsammans, så är vi åtminstone under den stunden fria från all annan synd. *Eija Helenius*

Kirjaan on kerätty kaikki suomalaisen yhteislauluiltojen helmet. Nuotit mukana ja selvä tekstitys. Yhteislaulutilaisuudet alkavat rajoittua vain joululauluihin niinpä kehoitan: Eikun yhdessä laulamaan, niin olemme ainakin sen hetken poissa muusta pahemmasta synninteosta. *Eija Helenius*

Mikko Hautala: Sotaa ja rauhaa. Venäjä, Yhdysvallat ja Suomi uuden suurvaltakilpailun aikakaudella (Otava, 2024)

Mikko Hautala, som varit Finlands ambassadör i Ryssland och USA, är genom sitt arbete mycket insatt i den nya kalla krigets tidsålder. Eftersom han också har ett väluttaligt språk, resulterar det i en bok full av intressanta observationer och rimliga, färska reflektioner över världens utveckling. *Ari Setälä*

Suomen suurlähettiläänä Venäjällä ja Yhdysvalloissa toiminut Mikko Hautala on töittänsä johdosta äärimmäisen hyvin paneutunut uuteen kylmän sodan aikakautteen. Koska hänellä on myös sana hallussaan, tuloksena on kirja, joka on täynnä mielenkiintoisia huomioita ja tolkkullisia, tuoreita pohdintoja maailman menosta. *Ari Setälä*

Mika Kulju: Suomalaiset Normandian maihinnousussa (readme.fi, 2024)

Mika Kulju, som har skrivit böcker om Raatevägen och Lapplandskriget, fokuserar nu på D-dagen, invasionen av Normandie i juni 1944, och presenterar krigsmuseer och enorma militärkyrkogårdar som åskådliggör striderna. I boken nämns flera kanadensare och amerikaner med finsk bakgrund som deltog i invasionen av Normandie.

Ari Setälä

Raatteen tien taisteluista ja Lapin sodasta kirjat kirjoittanut Mika Kulju paneutuu nyt Normandian maihinnousuun kesäkuussa 1944 ja esittelee taisteluista valaisevia sotamuseoita ja valtavia sotilashautausmaita. Kirjassa mainitaan useita kanadan- ja yhdysvaltainensuomalaisia, jotka osallistuivat Normandian maihinnousuun. *Ari Setälä*

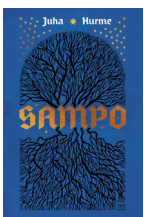

Heikki Tiilikainen: Kylmän sodan kahdet kortit (Bazar, 2024)

Under det kalla krigets årtionden präglades relationerna mellan Finland och Sovjetunionen av friktion, kriser och nära ögat-situationer. Överstelöjtnant Heikki Tiilikainen går igenom dem ur soldaternas perspektiv. Boken är en reviderad version av Tiilikainens bok *Kylmän sodan kujanjuoksu* som utkom för tjugo år sedan.

Ari Setälä

Kylmän sodan vuosikymmeniä Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa oli monenlaista hankausta, kriisiä ja läheltä liippasi tilannetta. Everstiluutnantti Heikki Tiilikainen käy niitä läpi sotilaitten näkökulmasta. Kirja on tarkennettu versio Tiilikaisen parikymmentä vuotta sitten ilmestynyttä teosta *Kylmän sodan kujanjuoksu*. *Ari Setälä*

Juha Hurme: Sampo (SKS Kirjat, 2024)

Vad är Sampo? En kvarn, en magisk maskin, en kista, ett skepp, ett musikinstrument, en flygande groda, en hedersstol, en metafor för hela Finland? Förklaringar om Samos namn och betydelse samt om ursprunget till Sampo-berättelsen finns i en otrolig mängd från olika tidsperioder, både i Finland och utomlands, och Hurme går igenom dessa på sitt grundliga sätt. Hurmes smidiga, påhittiga och humoristiska språk är roligt att läsa, även om inte alla de kringflackande, detaljerade och spirande berättelserna kommer att stanna i minnet.

Kati Eräpää

Mikä sampo on? Mylly, ihmekone, arkku, laiva, soitin, lentävä sammakko, kunniaistuin, metafora koko Suomenmaalle? Selityksiä sammon nimestä ja merkityksestä sekä sampotarinan synnystä on uskomaton määrä eri ajoilta, niin Suomessa kuin ulkomailla ja Hurme ruotii niitä perusteelliseen tapaansa. Hurmeen notkea, kekseliäs ja humoristinen kieli on hauskaa luettavaa, vaikeivat kaikki poukkoilevat ja versoilevat tarinat yksityiskohtineen jäisikään mieleen.

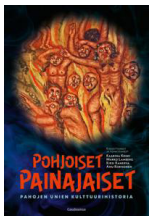
Kati Eräpää

Arto Koskinen: Marskin kuriiri. Mannerheimin asiamiehen mysteeri (Atena, 2024)

Filmregissören och dokumentärfilmaren Arto Koskinen gräver i mysteriet kring Vilho Tahvanainen, som försörjde sig som skogshuggare. Tahvanainen hävdade i böcker han skrev efter kriget att det fanns en direkt förbindelse mellan Mannerheim och Stalin och att han själv fungerade som en hemlig länk som Mannerheims agent. Om det var sant eller en väl uppdiktad historia framgår inte riktigt i denna bok. *Ari Setälä*

Elokuvaohjaaja, dokumentaristi Arto Koskinen penkoo metsätyömiehenä itsensä elättäneen Vilho Tahvanaisen mysteeriä. Tahvanainen kun väitti sotien jälkeen kirjoittamissaan kirjoissa, että Mannerheimillä ja Stalinilla oli suora yhteys ja hän itse toimi salaisena linkkimiehenä, Mannerheimin agenttina. Totta vai hyvin keksittyä tarua, se ei tässä kirjassa oikein selviä. *Ari Setälä*

Kaarina Koski, Marko Lamberg, Kirsi Kanerva, Anu Korhonen: Pohjoiset painajaiset. Pahojen unien kulttuurihistoria (Gaudeamus, 2024)

En omfattande och fascinerande fackbok som ger en introduktion till drömmarnas betydelse i den nordeuropeiska historien, belyser mardrömmarnas kulturhistoria i Finland under 600 år och kopplar drömmarna till händelser i tiden. Tänka sig att drömböckernas historia börjar redan innan vår tideräkning började, då man i Egypten och Mesopotamien skrev om gamla drömsymboler och tolkningar på papyrus och lertavlor! På 1600-talet uppmärksammades mardrömmar även av rättsväsendet, eftersom de förknippades med häxeri. Mardrömskildringar har också en religiös och politisk aspekt: de har använts i pedagogiska berättelser för att hålla folk i schack. Beskrivningar av nattskräck har letat sig in i konst och populärkultur – och därmed in i nya generationers drömmar. *Kati Eräpuu*

Kattava, kiehtova tietoteos, joka tarjoaa perehdytyksen unien merkitykseen osana Pohjois-Euroopan historiaa, valottaa suomalaisten pahojen unien kulttuurihistoriaa 600 vuoden ajalta ja liittää unet oman aikansa tapahtumiin. Ajatella, että unikirjojen historia alkaa jo ennen ajanlaskumme alkua Egyptistä ja Mesopotamiasta, jossa on papyruksille ja savitauluille kirjattu tietoa muinaisista unisymboleista ja -tulkinnoista! 1600-luvulla painajaisista kiinnostui myös oikeuslaitos, sillä ne liitettiin noituuteen. Painajaiskuvauksilla on myös uskonnollinen ja poliittinen puolensa: niitä on hyödynnetty opettavaisissa kertomuksissa, joilla on pidetty kansaa kurissa ja nuhteessa. Kuvaukset öisistä kauhuista ovat löytäneet tiensä taiteseen ja populaarikulttuuriin – ja siten yhä uusien sukupolvien uniin. *Kati Eräpuu*

Aallotar Haapasaari: *Dionysia* (Kosmos, 2024)

En unik hyllning till sex, berättad av en kvinna. Haapasaari marknadsför sig själv som sexarbetare. Välskriven även om stilen växlar från vardagligt till akademiskt berättande, och flera källor citeras. Historiernas sanningshalt kan ifrågasättas, även om författaren hävdar att de är sanna. Boken är främst lämpad för ungdomar, som brukar vara intresserade av detta ämne.

Henry Saarinen

Ainutlaatuinen ylistys seksille naisen kertomana. Haapasaari mainostaa itseään seksityöntekijänä. Hyvin kirjoitettu, vaikka tyylivaihtelee arkityylistä akademiseen tietokerrontaan, jossa siteerataan lukuisia lähde tekoseja. Tarinoiden todenperäisyys epäilyttää, vaikka kirjoittaja väittääkin niiden olevan tosia. Kirja soveltuu etupäässä nuorisolle, joka on yleensä kiinnostunut tästä aiheesta.

Henry Saarinen

Bokrådets favoriter: Facklitteratur | Kirjaraadin suosikit: Tietokirjallisuus

Riitta Konttinen: *Kunpa saisin hänen elämänsä - Venny Soldan-Brofeldt & Helene Schjerfbeck* (Siltala, 2024)

När den produktiva konsthistorikern och forskaren Konttinen såg att Helene Schjerfbeck hade sagt så här om sin vän Venny Soldan-Brofeldt, bestämde hon sig för att granska de båda konstnärernas livshistoria, och i förlängningen undersöka en hel kvinnogenerations liv och möjligheter som konstnärer. Ett intressant, omfattande och vackert illustrerat porträtt av två bildkonstnärer vars livshistorier är väldigt lika och samtidigt helt olika. Juhani Ahos fru, Soldan-Brofeldt, var en helt ny och överraskande bekantskap för mig. Jag rekommenderar boken till alla som är intresserade av konst eller kvinnors rättigheter.

Mari Forsberg

Kun tuottelias taidehistorian professori ja tutkija Konttinen näki Helene Schjerfbeckin sanoneen näin ystävästään Venny Soldan-Brofeldtista hän päätti tarkastella molempien taiteilijoiden tarinoiden kautta koko sukupolven naisten elämää ja mahdollisuuksia taiteilijoina. Mielenkiintoinen, kattava kuvaus kahden samaan aikaan eläneen kuvataiteilijan toisaalta hyvin samanlaisista ja toisaalta aivan erilaisista elämäntarinoista upean kuvituksen kera. Juhani Ahon vaimo Soldan-Brofeldt oli minulle aivan uusi ja yllättävä tuttavuus. Suosittelen kaikille taiteen tai naisten oikeuksien ystäville.

Mari Forsberg

Ulla Janhonen: Sirkka Turkka - Tähti kuuttomassa yössä (Tammi, 2024)

Poeten Sirkka Turkka (1939–2021) fick Finlandiapriset 1986 för verket Tule takaisin, pikku Sheba. Ulla Janhonen har skrivit en underhållande och kittlande bok om Turkka, där hon har undersökt och sorterat Turkkas efterlämnade papper, samt intervjuat Turkkas nära vänner, förläggare, kollegor och grannar.

En oförskönande bok om en kvinna som levde och verkade på sina egna villkor, på sitt raka och fräcka sätt. Hon älskade och skötte hästar, ofta med en cigarett i mungipan och en ölburk i närheten. Hon kunde chocka både poliser – när hon för tillfället behövde någonstans att sova och såg till att hon hamnade i arresten – och litteraturkretsarna, genom att räkna hur många frusna kvinnor som kommit för att lyssna på henne på Ylivieskas bibliotek. Jag är inte en någon lyrikfantast och har inte läst Turkka tidigare, men nu kommer jag att göra det. Jag rekommenderar boken varmt. Även om referenssystemet är aningen bristfälligt, förminskar det inte bokens andra meriter.

Eija Helenius

Runoilija Sirkka Turkka (1939–2021) sai 1986 Finlandia-palkinnon teoksesta Tule takaisin, pikku Sheba. Ulla Janhonen on kirjoittanut herkullisen hykerryttävän kirjan Turkasta hänen jälkeensä jättämiä, sekalaisia ja sotkuisia papereita tutkien ja lajitellen sekä haastatellen Turkan läheisiä, kustannustoimittajia, työtovereita ja naapurustoa.

Kaunistelematon kirja naisesta, joka eli ja oli omilla ehdoillaan ja omalla suorasukaisen rempseällä tavallaan, hevosia rakastaen ja hoitaen, tupakka usein suupielessä käryämässä eikä oluttölkkiäkään kaukana ollut. Hän pystyi hätkähdyttämään niin poliisit – hän tarvitsi tilapäistä yösijaa ja hankkiutui putkaan – kuin kirjallisuuspiiritkin, laskien kuinka monta viluista akkaa oli saapunut häntä kuuntelemaan Ylivieskan kirjastoon. En ole runotyttö enkä ole lukenut Turkkaa aiemmin, mutta nyt sen teen. Suosittelen lämpimästi kirjaa. Vaikka viitejärjestelmä hiukan ontuukin, ei se heikennä kirjan muita ansioita.

Eija Helenius

Juha Järvelä: Tulenkantajat (Avain, 2024)

En kulturresea till 1920-talets Helsingfors. Samtidigt får vi komma nära konstnärgruppen Tulenkantajat. Intressant bok som kommer säkert att orsaka pilgrimsvandringar i Finland.

Henry Saarinen

Kulttuurimatka 1920-luvun Helsinkiin. Samalla saamme tutustua taiteilijaryhmä Tulenkantajien elämään tosi läheltä. Mielenkiintoinen ja varmasti luo jonkinlaisen pyhiinvaellusilmiön Suomessa.

Henry Saarinen

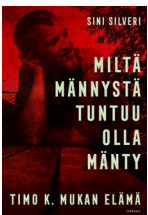
**Petri Laukka, Ari Turunen: Paha meri. Itämeren myrskyisä historia
(Aula & Co, 2024)**

Boken berättar på ett intressant sätt om Östersjöns historia och funderar samtidigt på vad det största innanhavet i Europa har för framtid. Östersjön har varit en viktig väg för både handel och kultur i tusentals år, både i goda och dåliga tider. Boken går igenom bland annat krig som förts på Östersjön, härskare, stater och städer. Jag rekommenderar denna förvånansvärt lättlästa faktabok till alla som är intresserade av historia och nutid.

Eija-Liisa Knuutinen

Kirja kertoo mielenkiintoisella tavalla Itämeren historiasta ja samalla miettii, mitä mahdollisuuksia tällä Euroopan suurimmalla sisämerellä on tulevaisuudessa. Itämeri on ollut vuosituhansien ajan tärkeä väylä niin kaupan kuin kulttuurin kannalta, niin hyvässä kuin pahassa. Kirja käy muun muassa läpi Itämerellä käydyt sodat, hallitsijat, valtiot ja kaupungit. Suosittelem tätä yllättävän helppolukuista tietokirjaa historiasta ja nykypäivästä kiinnostuneille.

Eija-Liisa Knuutinen

**Sini Silveri: Miltä männystä tuntuu olla mänty. Timo K. Mukan elämä
(Gummerus, 2024)**

2024 markerar 80-årsjubileet för författaren Timo K. Mukka (1944–1973). Mukka, som dog före han fyllde 30, var känd för livfulla böcker som utspelar sig Lappland och även för sin bildkonst. Poeten Sini Silveri (f. 1987) skriver en biografi om Mukka som ger en bild av en mångsidig ung konstnär som ständigt kämpade för livets grundläggande förutsättningar. Biografen är baserad på omfattande intervjuer med närstående och visar upp Mukkas vardagsliv, norra Finlands natur och hans konstnärliga skapande.

Outi Oja

Vuonna 2024 tuli 80 vuotta kirjailija Timo K. Mukan (1944–1973) syntymästä. Alle 30-vuotiaana kuollut Mukka tunnettiin paitsi verevistä Lappiin sijoittuvista kirjoistaan myös kuvataiteestaan. Runoilija Sini Silverin (s. 1987) elämäkerta kartoittaa intensiivistä taiteilijaelämää eläneen tornionlaaksolaisen kirjailijan uraa. Piirtyy kuva monipuolisesta nuoresta taiteilijasta, joka joutui jatkuvasti taistelemaan elämän perusedellytyksistä, toimeentulosta. Erityisesti laajoihin läheisten haastatteluihin pohjautuva elämäkerta esittää Mukan keskellä arkista elämää, vasten pohjoisen luontoa ja taiteellista luomistyötä.

Outi Oja

Jenni Kirves: He selvisivät sodasta (WSOY, 2024)

Krigshistorikern Jenni Kirves utforskar efterkrigstidens mentala landskap genom att studera litteratur, tala med människor och dela med sig av sina personliga erfarenheter. Freden förde med sig en ny inställning till livet. En hel generation hade förlorat sin ungdom vid fronten och många av de överlevande hade skuld känslor för sina stupade kamrater. Det var svårt att agera självständigt när ingen gav order längre. Trauman bearbetades med hårt arbete och dansgolven fylldes av kontaktsökande människor. Fysisk utmattning och närhetskänsla bidrog till det psykiska välbefinnandet. De som återvände från kriget blev oftast hedervärda medborgare och goda familjefäder.

Liisa Paavilainen

Sotahistorioitsija Jenni Kirves kartoittaa sodanjälkeistä mielenmaisemaa tutkimalla kirjallisuutta, kuuntelemalla ihmisiä ja jakamalla omakohtaiset kokemuksensa. Rauha vaati suomalaisilta uutta asennoitumista elämään. Kokonainen sukupolvi oli menettänyt nuoruusvuotensa rintamalla ja monet kokivat syyllisyyttä eloonjäämisestä. Oli vaikea tarttua toimeen, kun kukaan ei enää kommentanut. Traumaa purettiin raskaalla työllä ja tanssilavat täyttyivät kontaktihakuisista. Ruumiillinen väsymys ja läheisyyden tunne edisti henkistä hyvinvointia. Sodasta palanneista tuli useimmiten kunnan kansalaisia ja hyviä perheenisiä.

Liisa Paavilainen

Salla Vuorikoski: Poikkeuksellinen pääministeri Sanna Marin (WSOY, 2024)

Det är häpnadsväckande hur Sanna Marin blir ordförande för Tammerfors stadsfullmäktige vid 27 års ålder, landets statsminister vid 34 och sedan vid 38 års ålder plötsligt lämnar Finlands politik helt och hållet bakom sig. Allt detta är så exceptionellt väl sammanställt och skrivet att alla kan rekommenderas att läsa boken om Sanna Marins stjärnskotts karriär.

Ari Setälä

Onhan siinä ihmettelemistä, kun Sanna Marinin lailla nousee 27-vuotiaana Tampereen kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi, 34-vuotiaana maansa pääministeriksi ja sitten 38-vuotiaana yksikaks jättää taakseen koto-Suomen politiikan täysin. Tämä kaikki on niin poikkeuksellisen hyvin koottu ja kirjoitettu, että ei muuta kuin lukemaan Sanna Marinin tähdenlentomaisesta urasta kertovaa kirjaa.

Ari Setälä

Ilana Aalto: Vartin voima. 365 nopeaa konstia kodin järjestämiseksi (Atena, 2024)

Alla har för mycket saker hemma, men alla tycker inte om att ständigt hålla ordning. Den här boken är för dem. En välskriven och ödmjuk bok som skakar om självklarheter, med enkla tips för att organisera saker för att göra livet enklare.

Pilvi Mattila Sundberg

Kaikkien kotona on liikaa tavaraa, ja kaikki eivät tykkää sitä jatkuvasti järjestää. Tämä kirja on juuri heille. Armollisuutta huokuva, hyvin kirjoitettu, itsestäänselvyyksiä ravisteleva teos, jossa on kuitenkin yksinkertaisia, elämää helpottavia tavarantoimitusvinkkejä. *Pilvi Mattila Sundberg*

Höstens sverigefinska litteratur | Syksyn ruotsinsuomalainen kirjallisuus

Arja Saijonmaa: Arja – en sång om frihet (Ekerlids, 2024)

Sången har fört Arja Saijonmaa ut i världen, först tillsammans med Mikis Theodorakis och sedan som goodwillambassadör för FN liksom flera uppdrag för UNHCR. Arja har träffat ett stort antal presidenter, ministrar, filmstjärnor och musikerkolleger. I sina memoarer skildrar hon både sina möten med världsledare på stora galaföreställningar och publiken under folktopparturnéer med samma entusiasm. Hon har knutit till sig musiker från många länder, introducerat finsk tango i Sverige och bastukultur i Norge. Svåra motgångar har hon hanterat med en fascinerande förmåga att resa sig och finna nya vägar för sin kreativitet. Arja Saijonmaa har producerat ett fyrtiotal skivor samt flera internationella fredsevenemang, spelat teater, medverkat i TV-program och skrivit tre böcker – allt detta på flera språk. *Liisa Paavilainen*

Arja Saijonmaa on kiertänyt ympäri maailmaa, ensin Mikis Theodorakisin laulusolistina ja sitten YK:n hyvätahdon lähettiläänä sekä UNHCR:n edustajana. Arja on tavannut monia presidenttejä, ministereitä, elokuvatahtiä ja muusikkoja. Muistelmissaan hän kuvaa yhtä suurella antaumuksella sekä maailman johtajien kohtaamisia suurissa gaaloissa että yleisökontakteja kansanpuistoissa. Arja Saijonmaa on esiintynyt kansainvälisesti tunnettujen muusikkojen solistina, tuonut suomalaisen tangon Ruotsiin ja saunakulttuurin Norjaan. Vastoin käymiset hän on voittanut vahvalla tahdolla ja kyvyllä löytää uusia luovia ilmaisukeinoja. Hän on tuottanut nelisenkymmentä levyä sekä useita kansainvälisiä rauhangaaloja, näytellyt teattereissa, esiintynyt monissa TV-ohjelmissa ja kirjoittanut kolme kirjaa – kaikki tämä vielä monella eri kielellä. *Liisa Paavilainen*

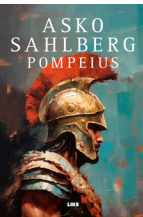
Maria Tapaninen: Fågelrum (Ellips, 2024)

En människa följer en annan in i ett rum och dörren stängs. I rummet flyger vilda fåglar fritt och får gestalta den dynamik som utvecklas mellan människorna. En känslig och vacker skildring.

Pilvi Mattila Sundberg

Ihminen seuraa toista huoneeseen, jonka ovi suljetaan. Huoneessa lentelevät villit linnut saavat ilmentää ihmisten välille kehityvää dynamiikkaa. Herkkä ja kaunis kuvaus.

Pilvi Mattila Sundberg

Asko Sahlberg: Pompeius (Like Kustannus, 2024)

Asko Sahlberg återvänder i sin nya bok Pompeius till början av vår tideräkning och Romarrikets många konflikter och strider. Det är han bra på att berätta om, vilket hans tidigare historiska romaner Herodes och Pilatus redan bevisat. Sahlbergs språk är vackert och hans tankegångar klara och tydliga.

Ari Setälä

Asko Sahlberg palaa uudessa Pompeius-kirjassaan ajanlaskumme alkuun ja Rooman valtakunnan moninaiisiin kahinoihin ja selkkauksiin. Niistä kertomisen hän osaa, sen todistivat jo hänen aiemmat historialliset kirjansa Herodes ja Pilatus. Sahlbergin kieli on kaunista ja ajatuksen kulku selkeän kirkasta.

Ari Setälä

Leo Ylitalo: Syrjäytyneet (Atrain-Nord, 2024)

I sin sjätte roman undersöker göteborgaren Ylitalo livet för sina utstötta karaktärer. Psykiska problem är ett viktigt ämne i den här romanen som utspelar sig i Göteborg. Människor som möts på gatan eller i en turkisk bar har alla sina orsaker till varför de blivit bortglömda av samhället.

Outi Oja

Kuudennessa romaanissaan göteborgilainen Ylitalo selvittää syrjäytyneiden henkilöhahmojensa elämää. Göteborgiin sijoittuvassa romaanissa keskeiseksi aiheeksi nousevat mielenterveyden ongelmat. Toisensa kadulla tai turkkilaisessa baarissa kohtaavilla ihmisillä on kaikilla erityisiä syitä siihen, miksi he ovat jääneet yhteiskunnassa unohdukseen.

Outi Oja

Rikhard Hartti Palm: Nuukavaaran hulvatonta elämää (Smedjebacken, 2024)

Den fjärde Nuukavaara-romanen av den här produktiva författaren och musikern som har rotat sig i Göteborg. En frodig berättelse om män i Nordkarelen där även en ditflyttad släkting från Sverige är med.

Mari Forsberg

Göteborgiin juurtuneen tuotteliaan kirjailija-muusikon neljäs Nuukavaara-romani. Miehistä kohellusta Pohjois-Karjalassa, mukana Ruotsista muuttanut sukulaispoika.

Mari Forsberg

Keijo Winstén: Läpivalaistu kuu (Mediapinta, 2024)

Denna produktiva poets dikter är insiktsfulla. Diktsamlingen behandlar bland annat teman som årstidernas växlingar, resor i det förflutna och kriget i Ukraina.

Tuotteliaan runoilijan runot ovat oivaltavia. Kokoelman teemoja ovat muun muassa vaihtuvat vuodenaajat, matkat menneeseen ja Ukrainan sota.

Stellan Beckman: Bilden av det Finska (Förlag Dikko, 2024)

Den andra boken av den svenskfinska etnologen och aktivisten. Högkvalitativa essäer där svenska stereotyper om finländare diskuteras grundligt och med en vetenskaplig ansats – var de kommer ifrån och om de är desamma som för hundra år sedan. Bland annat behandlas termer som finnkoling och finnjävel, den översexuella, knivbärande finländaren, men också Muminmugg-hysterin och hur finskhet har skildrats i skämt och filmer. Genom att sammanställa och redigera den här boken har Beckman gjort en riktig kulturgärning.

Mari Forsberg

Ruotsinsuomalaisen etnologin ja aktivistin toinen kirja. Laadukkaita esseitä, joissa perusteellisesti ja tieteellisellä lähestymistavalla pohditaan ruotsalaisten stereotyyppioita suomalaisista, mistä ne tulevat ja ovatko samoja kuin sata vuotta sitten. Mukana mm. termit finnkoling ja finnjävel, yliseksuaalinen puukkoa kantava suomalainen mutta myös muumimukihysteria ja se miten suomalaisuutta on käsitelty vitseissä ja elokuvissa. Kirjan kokoaminen ja toimitaminen on todellinen kulttuuriteko.

Mari Forsberg

Jorma Keskitalo: Viimeinkin kysyt. Novellikokoelma (Författarens Bokmaskin, 2024)

I sina noveller skildrar Keskitalo män som ställs inför omskakande upplevelser och även stora sorger. Samlingen avslutas med den pikareskaktiga Kilpajuoksu, där finska politiker tävlar mot varandra på en löparbana.

Keskitalo kuvaa novelleissaan miehiä elämän järjestyttävien kokemusten ja myös suuren surun äärellä. Kokoelman päättää veijarimainen Kilpajuoksu, jossa suomalaiset poliitikot ottavat toisistaan mittaa juoksukentällä.

Leonetta Anna Jauhojärvi

Leonetta Anna Jauhojärvi: Italien 2019-2022 (Lava förlag, 2024)

En svenskspråkig diktsamling. Dikterna skrevs medan Jauhojärvi bodde i Italien. Ett säreget poetiskt språk: inte konventionellt, och inte alls iakttagelser med personen i centrum. I det avseendet positivt överraskande. *Henry Saارينen*

Ruotsinkielinen runokokoelma. Runot ovat syntyneet Jauhojärven asuessa Italiassa. Erikoinen runokieli: ei tavanomaisen, eikä olenkaan omakohtaista keskeishavainnointia. Siinä suhteessa yllättää positiivisesti.

Henry Saارينen

Eija Björstrand & Jaana Johansson: Kuulemiin! Paikallisradiota suomeksi Ruotsissa 1977 - 1997 (Eija Björstrand, 2024)

Som namnet antyder berättar boken historien om det svenska lokalradio-företaget LRAB:s finskspråkiga redaktion, hur den uppstod och arbetade, samt om dess sändningar och medarbetare. Tack vare historieskrivarnas ihärdighet finns ett förvånansvärt stort antal numera mestadels pensionerade sverigefinska radiojournalister bland dem som delar med sig av sina minnen i boken. *Ari Setälä*

Nimensä mukaisesti Kuulemiin-teoksessa kerrotaan Ruotsin paikallisradioyhtiö LRAB:n suomenkielisten toimitusten synnystä, työstä, lähetyksistä ja tekijöistä. Kiitos historiikin tekijöiden sitkeyden mukana muistelemassa on yllättävänkin suuri joukko nyt jo suurimmaksi osaksi eläköityneitä ruotsinsuomalaisia radio-toimittajia. *Ari Setälä*

Tuulikki Koivunen Bylund: Elämää isolla lusikalla (Väyläkirjat, 2024) / Äta livet med stor sked (Ekström Garay, 2021)

Den pensionerade biskopen Tuulikki Koivunen Bylunds memoarer handlar om en prästgärning som sträcker sig över femtio år. Med både självdistans och humor berättas historien om en finsk kvinna som gör karriär i ett främmande land med hjälp av sisu och en fast tro på en kärleksfull Gud.

Eläköityneen piispan Tuulikki Koivunen Bylundin elämäkerta kertoo papintyöstä, joka ulottuu yli viidenkymmenen vuoden ajalle. Itsekriittisesti ja huumorilla kerrottu tarina suomalaisesta naisesta, joka tekee uraa vieraassa maassa apunaan sisu ja vakaa usko rakastavaan Jumalaan.

Kai Kangassalo (Toim.): Ennen aplodeja. Ruotsinsuomalainen harrastelijateattereiden liitto 30 vuotta (RSKL, 2024)

Denna 330-sidiga historik är en hyllning till sverigefinska amatörteater. Den skapades i samarbete med tjugo teatergrupper.

Beställs via mejl på

info@rskl.se

Tämä 330-sivuinen historiikki on kunniansoitus ruotsinsuomalaiselle amatööriteatteritoiminnalle. Se on toteutettu kahdenkymmenen teatteriryhmän yhteisvoimin.

Tilaukset sähköpostiosoitteesta

info@rskl.se

Översättningar från finska till svenska | Käännökset suomesta ruotsiksi

René Nyberg:
Mellan Finland och Ryssland.
Historiska berättelser
(Förlaget, 2024)
Översättning | Käännös:
Håkan Forsgård

Petra Rautiainen:
Havets minne (Norstedts, 2024)
Översättning | Käännös:
Marjut Hökfelt

Elina Backman:
Innan polarnatten faller
(Bokfabriken, 2024)
Översättning | Käännös:
Marjut Hökfelt

Satu Rämö:
Rósa & Björk (Forum, 2024)
Översättning | Käännös:
Marjut Hökfelt

Merja Mäki:
Jag ger mina tårar
(Historiska media, 2024)
Översättning | Käännös:
Mattias Huss

Anneli Kanto:
De röda barnen
(Lind & Co, 2024)
Översättning | Käännös:
Mattias Huss

Kontaktuppgifter | Yhteystietoja

Nästan alla böcker på listan hittar man i nätbokhandel, till exempel Adlibris, www.adlibris.se.

Den finska bokhandeln i Stockholm, www.kirjakulttuuri.se, har ett bra utbud av sverigefinsk litteratur och de säljer även verk som inte säljs annanstans.

Boklistorna finns på Finlandsinstitutets webbsida, www.finlandsinstitutet.se/biblioteket.

Har du funderingar eller vill ge feedback på listan, är du välkommen att mejla till bibliotek@finlandsinstitutet.se.

Lähes kaikki listan kirjat löytyvät nettikirjakaupoista, esimerkiksi Adlibriksestä, www.adlibris.se.

Tukholman suomalaisella kirjakaupalla, www.kirjakulttuuri.se, on hyvä valikoima ruotsinsuomalaista kirjallisuutta, myös teoksia, joita ei ole muualta ostettavissa.

Kirjalistamme ovat Suomen instituutin verkkosivustolla, www.finlandsinstitutet.se/kirjasto.

Jos sinulla on kysyttävää tai haluat antaa meille listaan liittyvää palautetta, lähetä sähköpostia osoitteeseen bibliotek@finlandsinstitutet.se.